

Înțelepciune la minut

Anthony de Mello

Cărțile părintelui Anthony de Mello au fost scrise într-un context multi-religios, pentru a-i ajuta pe credincioșii altor religii, pe agnostici și pe atei, în căutarea lor spirituală, nefiind în nici un caz manuale pentru credincioșii catolici pentru instruirea în doctrina sau dogma creștină.

- *Există înțelepciune la minut?*
- *Cu siguranță există, a răspuns Maestrul.*
- *Dar un minut nu este prea puțin?*
- *Nu, durează cu 59 de secunde prea mult.*

Maestrul le-a explicat mai târziu discipolilor uluiți:

- *Cât timp durează pentru a vedea luna?*
- *Atunci, de ce sunt necesari toți acești ani de eforturi spirituale?*
- *Deschiderea ochilor unei persoane poate dura o viață. Vederea propriu-zisă nu durează mai mult de o fracțiune de secundă.*

Maestrul din aceste povestioare nu se referă la o persoană anume. El poate fi în egală măsură un *guru* hindus, un *roshi* zen, un înțelept taoist, un rabin evreu, un călugăr creștin sau un mistic sufit. El poate fi deopotrivă Lao Tse, Socrate, Buddha, Iisus, Zarathustra sau Mohamed. Învățăturile sale sunt la fel de valabile în secolul XX cum erau în secolul VII î.Ch. Ele nu aparțin mai mult Occidentului decât Orientului, sau invers. Contează oare cu adevărat toate aceste antecedente istorice? La urma urmei, istoria nu reprezintă altceva decât o înregistrare a aparențelor, în nici un caz Realitatea. Ea este o înșiruire a doctrinelor, nicidecum Tăcerea.

Orice anecdotă veți alege dintre cele care urmează, citirea ei nu va dura mai mult de un minut. Limbajul Maestrului vi se va părea de multe ori ironic, exasperant, chiar absurd, câteodată. Aceasta, vai!, nu este o carte ușoară. Ea nu a fost scrisă pentru a instrui,

ci pentru a Trezi. În paginile ei (dar nu în cuvintele tipărite, nici măcar în povestioarele ca atare, ci în spiritul ei, în atmosfera pe care o creează) este ascunsă o înțelepciune care nu poate fi tradusă în cuvinte omenești. Pe măsură ce veți citi paginile tipărite și vă veți lupta cu limbajul criptic al Maestrului, este posibil să experimentați fără să vă dați seama Învățătura Secretă care se ascunde în spatele aceluia limbaj, fiind astfel Treziți, transformați. Acesta este înțelesul Înțelepciunii: acela de a fi transformat fără nici cel mai mic efort din partea dumneavoastră; de a fi transformat – credeți sau nu – prin simpla trezire la realitatea de dincolo de cuvinte, care nu poate fi nici măcar atinsă de cuvinte.

Dacă veți trăi fericirea de a fi astfel Trezit, veți înțelege pe loc de ce adevăratul limbaj al Realității este cel care nu poate fi rostit, la fel cum adevărata acțiune este cea care nu este făcută, iar adevărata transformare este cea care nu presupune eforturi.

Atenție:

Citiți aceste povestiri în doze mici – câte una sau două o dată.

O supradoză le va diminua puterea.

Partea 1

Miracole

Un om a traversat munții și mările pentru a se convinge personal de autenticitatea faimosului Maestru.

- Ce miracole a făcut Maestrul tău? l-a întrebat el pe un discipol.
- Ei bine, există miracole și miracole. În țara din care vii tu, oamenii consideră un miracol când Dumnezeu împlinește voința cuiva. În țara noastră, se consideră un miracol atunci când cineva împlinește voința lui Dumnezeu.

Starea de adult

Maestrul s-a adresat unui discipol care se ruga tot timpul:

- Când ai să încetezi să te mai bazezi pe Dumnezeu și ai să începi să te sprijini pe propriile tale picioare?

Discipolul a rămas uluit:

- Dar tu însuși ne-ai învățat să îl privim pe Dumnezeu ca pe Tatăl nostru.
- Când oare ai să înveți că tatăl nu este cineva de care te sprijini tot timpul, ci cineva care te învață să scapi de tendința de a te sprijini de alții?

Sensibilitate

- Cum aş putea experimenta unitatea mea cu creația?
- Ascultând, i-a răspuns Maestrul.
- Și cum trebuie să ascult?
- Devino o ureche care ascultă cu atenție fiecare șoaptă a universului. În schimb, dacă auzi că cel care vorbește ești chiar tu, oprește-te.

Absurditate

Maestrul a început să râcăie cu o cărămidă podeaua camerei în care medita discipolul. La început, discipolul a fost chiar mulțumit, convins că Maestrul îi testează puterea de concentrare. Când zgomotul a devenit insuportabil, el a izbucnit însă:

- Ce, Doamne iartă-mă, faci? Nu vezi că meditez?
- Șlefuiesc această cărămidă, ca să fac o oglindă din ea, i-a răspuns Maestrul.
- Ești nebun? Cum poți face o oglindă dintr-o cărămidă?
- În nici un caz nu sunt mai nebun ca tine! Cum poate egoul să mediteze?

Claritate

- Nu îl căutați pe Dumnezeu, le-a spus Maestrul. Doar căutați, și totul vi se va revela.
- Dar cum trebuie să căutăm?
- Atunci când priviți ceva, uitați-vă numai la ceea ce este, și nu mai priviți altceva.

Discipolii au rămas uimiți. De aceea, Maestrul le-a explicat:

- Spre exemplu, dacă priviți luna, uitați-vă numai la lună, la nimic altceva.
- Păi, ce altceva ai putea vedea atunci când te uiți la lună?
- De pildă, un om flămând ar putea vedea o bucată rotundă de brânză. Un îndrăgostit, fața iubitei sale.

Religie

Guvernatorul s-a oprit din călătoria sa pentru a-i aduce un omagiu Maestrului.

- Afacerile de stat nu-mi permit să ascult o disertație prea lungă, i s-a adresat el. ai putea reda esența religiei într-un singur paragraf, pentru un om ocupat ca mine?

- Pentru Înălțimea Voastră, am s-o exprim într-un singur cuvânt.
- Incredibil! Și care este acel cuvânt neobișnuit??
- Tăcerea.
- Dar care este calea către această tăcere?
- Meditația.
- Și ce este această meditație, dacă îmi permiți să întreb?
- Tăcerea.

Spiritualitate

Deși era ziua în care Maestrul practica tăcerea, un călător a îndrăznit să-i ceară un cuvânt de înțelepciune, care să-l ghideze în călătoria lui de-a lungul vieții.

Maestrul a dat afirmativ din cap, cu amabilitate, a luat o foaie de hârtie și a scris pe ea un singur cuvânt: „Luciditate”.

Vizitatorul a rămas perplex.

- E prea scurt. Ai putea să dezvoltți puțin subiectul?

Maestrul a luat din nou foaia de hârtie și a scris: „luciditate, luciditate, luciditate”.

- Darce *înseamnă* toate aceste cuvinte? a întrebat, neajutorat, străinul.

Maestrul a luat din nou foaia de hârtie și a scris: „Luciditate, luciditate, luciditate, înseamnă LUCIDITATE”.

Vigilență

- Pot face ceva pentru a deveni iluminat?
- Nu poți face nimic, la fel cum nu poți să sili soarele să răsară dimineața.
- Atunci, la ce bun toate exercițiile spirituale pe care le recomanzi?
- Ca să mă asigur că nu o să adormi atunci când răsare soarele.

Prezență

- Unde trebuie să caut Iluminarea?
- Aici.
- Când se va petrece ea?
- Se petrece chiar acum.
- Atunci de ce nu o experimentez?
- Pentru că nu ești atent.
- La ce ar trebui să fiu atent?
- La nimic, doar să fii atent.
- Lăce?
- La orice îți iese în fața ochilor.

- Trebuie să privesc într-un fel anume?
- Nu. Este suficient să privești în mod obișnuit.
- Dar nu privesc întotdeauna în mod obișnuit?
- Nu.
- Cum adică?
- Ca să privești, trebuie să fii de față. De regulă, tu ești altundeva.

Profunzime

Maestrul i-a spus omului de afaceri:

- Așa cum peștele moare dacă este scos pe uscat, la fel mori și tu atunci când te identifici cu lumea exterioară. Pentru a supraviețui, peștele trebuie să se întoarcă în apă. La fel, tu trebuie să te întorci la solitudine.

Omul de afaceri a rămas uimit:

- Asta înseamnă că trebuie să renunț la afacerea mea și să intru într-o mănăstire?
- Nu, vai! Poți să-ți păstrezi afacerea. Tot ce trebuie să faci este să pătrunzi în inima ta.

Interioritate

Discipolul i-a cerut Maestrului un sfat înțelept.

- Du-te și stai în chilia ta, iar aceasta îți va da un sfat înțelept.
- Dar eu nu am o chilie. Nu sunt călugăr.
- Bineînțeles că ai o chilie. Caută în interiorul tău.

Carisma

Discipolul era evreu.

- Ce faptă bună trebuie să fac pentru a fi acceptat de Dumnezeu?
- De unde să știu eu? i-a răspuns Maestrul. Biblia ta susține că Avraam a practicat ospitalitatea, iar Dumnezeu a fost alături de el. Ilie a practicat rugăciunea, iar Dumnezeu a fost alături de el. David a guvernat un regat, iar Dumnezeu a fost și alături de el.
- Există vreo cale prin care să îmi pot descoperi menirea?
- Da. Caută în inima ta, descoperă care este cea mai profundă înclinație pe care o ai și urmeaz-o.

Armonie

Maestrul nu avea un respect prea mare pentru tradiții și ceremonii. Într-o zi, între un discipol și fiica acestuia a izbucnit o ceartă. Omul insista ca fata să se conformeze regulilor religiei familiei sale atunci când își va alege soțul, în timp ce fata dorea să îl aleagă după dorința inimii sale.

Maestrul i-a luat deschis partea fetei.

Când discipolul și-a exprimat consternarea că un om sfânt poate face așa ceva, Maestrul i-a răspuns:

- Trebuie să înțelegi că viața este la fel ca muzica. Ambele sunt guvernate mai mult de sentimente și de instincte decât de reguli.

Înțelegere

- Ce pot face ca să nu mai îmi judec vecinii?
- Să te rogi.
- Atunci, de ce nu am atins încă această realizare?
- Pentru că nu te-ai rugat la locul corect?
- Care este acel loc?
- În inima lui Dumnezeu.
- Și cum pot ajunge acolo?
- Simplu: trebuie să înțelegi că cei care păcătuiesc nu știu ce fac și merită să fie iertați.

Iluzie

- Cum pot cunoaște Viața Eternă?
- Viața Eternă este chiar acum. Trăiește momentul prezent.
- Dar *trăiesc* în prezent, nu?
- Nu.
- Cumnu?
- Pentru că nu ai renunțat la trecut.
- De ce să renunț la trecut? Nu tot trecutul meu este ceva rău.
- Trebuie să renunți la trecut nu pentru că este ceva rău, ci pentru că este ceva mort.

Profeție

- Doresc să devin un predicator al Adevărului.
- Ești pregătit să fii ridiculizat, ignorat și înfometat până la vârsta de 45 de ani?
- Da. Dar spune-mi, ce se va întâmpla după ce voi împlini 45 de ani?
- O să te obișnuiești.

Perfecționare

Un tânăr și-a risipit întreaga avere moștenită. Așa cum se întâmplă de regulă în asemenea cazuri, când a rămas fără nici un ban a descoperit că nu mai are nici prieteni.

Ca un ultim refugiu, el l-a căutat pe Maestru și l-a întrebat:

- Ce se va întâmpla cu mine? Am rămas fără bani și fără prieteni.
- Nu fii îngrijorat, fiule. Ascultă ce îți spun eu: totul va fi bine.

Tânărului i-a apărut în ochi un licăr de speranță:

- Voi fi din nou bogat?
- Nu, dar o să te obișnuiești cu lipsa de bani și cu singurătatea.

Pragmatism

O femeie-discipol își pregătea festinul de nuntă și a declarat că din dragoste pentru săraci, a încălcat convențiile familiei și i-a așezat pe săraci în capul mesei și pe bogați i-a lăsat la margine.

Ea l-a privit pe Maestru în ochi, așteptând aprobarea sa.

Maestrul s-a gândit câteva clipe, apoi a spus:

- Draga mea, nu mi se pare o idee prea fericită. Nimeni nu o să se simtă bine la nunta ta. Familia ta se va simți stânjenită, oaspeții bogați se vor simți insultați, iar cei săraci vor rămâne flămânzi, căci vor fi prea expuși privirilor în capul mesei ca să mănânce după pofta inimii.

Ignoranță

Tânărul discipol era atât de înzestrat încât savanți din toate colțurile lumii veneau să-i ceară sfatul și se minunau de învațatura sa.

Odată, Guvernatorul își căuta un consilier. De aceea, el a venit la Maestru și l-a întrebat:

- Spune-mi, e adevărat că acest tânăr știe atât de multe, precum spune lumea?
- Ca să fiu sincer, i-a răspuns Maestrul cu seriozitate, acest tânăr citește atât de mult încât nu văd cum ar mai avea timp să și înțeleagă ceva.

Mituri

Maestrul le vorbea discipolilor în parabole și povestioare, pe care aceștia le ascultau cu plăcere, dar și cu frustrare, căci ar fi dorit să audă ceva mai profund.

Maestrul a rămas însă de neclintit. La toate obiecțiile lor, el răspundea:

- Dragii mei, trebuie să înțelegeți că cea mai scurtă distanță între un om și Adevăr este o istorioară.

Altădată le-a spus:

- Nu priviți parabolele cu ușurință. O monedă de aur este găsită cu ajutorul unei lumânări care nu costă mai mult de câțiva gologani. Adevărul cel mai profund poate fi găsit cu ajutorul unei povestiri simple.

Fericire

- Am o nevoie disperată de ajutor; simt că am să înnebunesc. Trăim într-o singură cameră, eu și soția mea, copiii și socrii mei. Nervii noștri sunt întinși la limită, țipăm unii la alții, iar viața noastră a devenit un iad.

- Promiți să faci ce am să te învăț eu? l-a întrebat Maestrul cu seriozitate.
- Jur că am să fac tot ce spui.
- Foarte bine. Câte animale ai?
- O vacă, o capră și șase găini.
- Bun, ia-le pe toate în cameră cu voi. Apoi, întoarce-te peste o săptămână.

Discipolul era consternat, dar promisese să facă ce îi va spune Maestrul! De aceea, el a băgat animalele în casă. O săptămână mai târziu, el s-a întors la Maestru, cu o figură demnă de milă:

- Sunt în pragul unei crize de nervi. Ce murdărie! Ce miros! Ce zgomot! Am ajuns cu toții în pragul apoplexiei.
- Perfect, i-a răspuns Maestrul. Acum du-te înapoi și scoate animalele din casă.

Fericit, omul a alergat și a scos animalele din casă. A doua zi, s-a întors cu ochii strălucind de bucurie:

- Ce dulce mi se pare viața! Fără animale, casa mi se pare un paradis – e atât de liniștită, de curată și de spațioasă!

Meditație

Un discipol a adormit și a visat că a ajuns în Paradis. Spre uimirea lui, el l-a găsit aici pe Mastru și pe ceilalți discipoli, adânciți în meditație.

- Să fie aceasta răsplata Paradisului? a strigat el, disperat. Păi, același lucru îl făceam și pe pământ.

El a auzit însă o voce:

Prostule! Credeai că acești meditari se află în Paradis? N-ai înțeles nimic. Realitatea este inversă: Paradisul se află în cei care meditează.

Realism

Un jucător i-a spus odată Mastrului:

- Ieri m-au prins că trișez, așa că partenerii mei de joc m-au bătut și m-au aruncat pe fereastră. Ce mă sfătuiești să fac?

Mastrul l-a privit în ochi și i-a spus cu seriozitate:

- Dacă aș fi în locul tău, de acum înainte aș juca la parter.

Discipolii săi au rămas foarte nemulțumiți:

- De ce nu i-ai spus să renunțe la jocul de cărți?

- Pentru că știam că nu o va face, le-a explicat în termeni simpli Mastrul.

Discurs

Discipolul de-abia aștepta să îi spună Mastrului zvonul pe care l-a auzit la piață.

- Așteaptă o clipă, l-a oprit Mastrul. Ești convins că ceea ce dorești să ne spui este adevărat?

- Nu prea credea să fie.

- Este util?

- Nu, nu este.

- Este foarte amuzant?

- Nu.

- Atunci, de ce ar trebui să te ascultăm?

Alinare spirituală

Mastrul a afirmat că nici un cuvânt nu este rău dacă este folosit în contextul corect.

Când cineva i-a atras atenția că unul din discipolii săi are viciul înjuratului, el a spus:

- Se știe că înjurăturile aduc o ușurare spirituală profanilor care nu cunosc valoarea rugăciunii.

Bârfă

Un discipol i-a mărturisit Mastrului că are prostul obicei de a repeta bârfele. Mastrul i-a răspuns cu maliție:

- Faptul că repeți aceste bârfe nici nu ar fi atât de rău, dar faptul că mai pui și de la tine câte ceva ne înnebunește pe toți.

Mișcare

Discipolilor care îi cereau întotdeauna sfaturi înțelepte, Maestrul le-a spus:

- Înțelepciunea nu se exprimă în cuvinte. Ea se revelează prin acțiune.

Văzând că aceștia se reped să facă diverse activități, el a început să râdă și a adăugat:

- Aceasta nu este acțiune. Este mișcare.

Întemnițare

- Ești atât de mândru de inteligența ta, i-a spus Maestrul unui discipol. Parcă ai fi un om închis, mândru de imensitatea celulei sale.

Partea a doua

Identitate

- Cum trebuie căutată fuziunea cu Dumnezeu?
- Cu cât o cauți mai intens, cu atât mai mare devine distanța între tine și Dumnezeu.
- Atunci, ce poți face în legătură cu această distanță?
- Să înțelegi că ea nu există.
- Asta înseamnă că eu și Dumnezeu suntem deja una?
- Nu sunteți una, dar nu sunteți nici doi?
- Cum adică?
- Soarele și lumina lui, oceanul și valul, cântărețul și cântecul său – nu poți spune că sunt una. Dar nu sunt nici două.

Discriminare

Îndrăgostitul dezamăgit:

- M-am ars odată, așa că nu am de gând să mă mai îndrăgostesc niciodată.

Maestrul:

- Tu ești ca pisica ce s-a pârlit o dată pe cuptor, după care a refuzat să se mai așeze vreodată pe acesta.

Mecanicism

Maestrul și-a întrebat odată discipolii ce anume este mai important, înțelepciunea sau acțiunea. Discipolii au răspuns la unison:

- Acțiunea, căci la ce ar folosi înțelepciunea dacă nu s-ar manifesta prin acțiune?
- Și la ce folosește acțiunea care se naște în inima neiluminată? nu s-a lăsat mai prejos

Maestrul.

Adorație

Unui discipol, care era exagerat de respectuos, Maestrul i-a spus:

- Lumina este reflectată de perete. De ce respecti peretele? Fii atent la lumină.

Evitare

Un turist vizitează templu. El se uită la portretele maeștrilor de dinainte și spune:

- Mai există Maeștri pe pământ?
- Mai există unul, i-a răspuns ghidul.

Turistul a cerut o audiență la Maestru și i-a pus această întrebare:

- Unde pot fi găsiți marii Maeștri la ora actuală?
- Călătorule! a strigat Maestrul.
- Da, domnule? i-a răspuns turistul cu politețe.
- Unde ești TU?

Destin

Unei femei care se plângea de destinul ei, Maestrul i-a spus:

- Tu singură îți croiești destinul.
- Dar cu siguranță nu eu sunt responsabilă de faptul că m-am născut femeie.
- Faptul că te-ai născut femeie nu reprezintă un destin. Este o fatalitate. Destinul se referă la felul în care îți accepți statutul de femeie și la ceea ce faci cu el.

Renaștere

- Rupe-o definitiv cu trecutul și vei fi iluminat, i-a spus Maestrul discipolului.
- Este exact ceea ce fac, dar treptat.
- Creșterea se realizează treptat. Iluminarea este instantanee.

Mai târziu, a adăugat:

- Fă marele salt. Nu poți trece o prăpastie cu salturi mici.

Vise

- Când voi fi iluminat?
- Când vei vedea, i-a răspuns Maestrul.
- Ce să văd?
- Copacii, florile, luna și stelele.
- Dar le văd în fiecare zi.
- Nu. Ceea ce vezi sunt niște desene pe hârtie, căci tu nu trăiești în realitate, ci în cuvintele și gândurile tale.

Pentru a fi mai bine înțeles, a adăugat cu blândețe:

- Viața ta este ca un desen animat, și vai!, moartea ta va fi la fel.

Transformare

Discipolului care se plângea mereu de colegii săi, Maestrul i-a spus:

- Dacă vrei să cunoști stare de pace, încearcă să te schimbi pe tine, nu pe cei din jur. Este mult mai ușor să-ți protejezi picioarele încălțându-le cu papuci, decât să acoperi întregul pământ cu un covor.

Reacție

Maestrul a fost întrebat după ce criterii și-a ales discipolii. El a răspuns:

- Eu acționez întotdeauna cu umilință și supunere. Unii răspund la această umilință cu aroganță. Pe aceștia îi resping pe loc. Alții mă venerează, considerând că sunt un sfânt. Îi resping și pe aceștia la fel de rapid.

Filosofie

Înainte ca vizitatorul să accepte să devină discipol, el a dorit să obțină o asigurare de la Maestru:

- Mă poți învăța care este scopul vieții umane?
- Nu.
- Cel puțin, semnificația ei?
- Nu.
- Îmi poți arăta care este natura morții și a vieții de dincolo de mormânt?
- Nu.

Vizitatorul a plecat, dezamăgit. Discipolii nu erau prea încântați, căci Maestrul lor i-a apărut acestuia ca o ființă ignorantă. Dar Maestrul i-a consolat:

- La ce îți folosește să cunoști natura și semnificația vieții dacă nu ai apucat niciodată să gusti din ea? Personal, aș prefera să vă mâncați budinca, decât să faceți speculații asupra ei.

Starea de discipol

Unui vizitator care dorea să-i devină discipol, Maestrul i-a spus:

- Poți trăi alături de mine, dar nu vei deveni discipolul meu.
- Atunci, pe cine să urmez?
- Pe nimeni. În clipa în care te apuci să urmezi pe cineva, încetezi practic să mai urmezi Adevărul.

Orbire

- Pot să devin discipolul tău?
- Tu ești discipol numai pentru că ochii tăi sunt închiși. În clipa în care îi vei deschide, vei constata că nu ai nimic de învățat de la mine sau de la altcineva.
- Atunci la ce mai folosește Maestrul?
- El este singurul care îți poate explica inutilitatea unui Maestru.

Meditație

- De ce ai nevoie de un Maestru? l-a întrebat vizitatorul pe unul dintre discipoli.
- Pentru a încălzi apa, ai nevoie de un vas, ca intermediar între apă și foc, i-a răspuns discipolul.

Supraviețuire

În fiecare zi, discipolul îi puna Maestrului aceeași întrebare:

- Cum îl pot găsi pe Dumnezeu?

Tot în fiecare zi, el primea același răspuns misterios:

- Prin intermediul dorinței.
- Bine, dar eu îl doresc pe Dumnezeu din toată inima mea, nu? Atunci, de ce nu l-a descoperit încă?

Într-o zi, Maestrul făcea baie în râu, alături de discipolul său. Pe neașteptate, el l-a prins pe acesta de cap și l-a scufundat sub apă, până când discipolul a început să lupte din răspuși, încercând să supraviețuiască.

În ziua următoare, Maestrul a fost cel care a început conversația:

- De ce te-ai luptat ieri cu atâta vehemență ca să îți scoți capul de sub apă?
- Pentru că tânjeam după aer.
- Când vei tânji și după Dumnezeu așa cum tânjești după aer, atunci îl vei găsi.

Dependență

Maestrul i-a spus unui discipol care era de-a dreptul dependent de cărți:

- Un om a venit la piață cu o listă de cumpărături, dar a pierdut-o. Spre imensa lui bucurie, la un moment dat a găsit-o. A citit-o cu aviditate, apoi și-a făcut cumpărăturile, iar la sfârșit a aruncat-o, ca pe o bucată de hârtie care nu-i mai era de nici un folos.

Evadare

Maestrul a devenit o adevărată legendă în viață. Se spunea chiar că însuși Dumnezeu i-a cerut o dată sfatul:

- Doresc să joc un joc de-a v-ați ascunselea cu umanitatea. Mi-am întrebat îngerii care este cea mai bună ascunzătoare. Unii mi-au sugerat să mă ascund pe fundul mării, alții pe vârful munților, sau chiar pe lună sau pe soare. Tu ce îmi sugerezi?
- Ascunde-te în inima oamenilor. Acesta este ultimul lor în care ei se vor gândi să caute! i-a răspuns Maestrul.

Non-violență

Prin sat bântuia un șarpe care mușcase atât de mulți oameni încât nimeni nu mai îndrăznea să iasă la câmp. Faima Maestrului a crescut enorm după ce se spune că ar fi convins șarpele să îi devină discipol și să urmeze disciplina non-violenței.

Sătenii și-au dat seama rapid că șarpele nu le mai face nici un rău. Fericii, ei au aruncat cu pietre în șarpe, l-au tras de coadă și l-au chinuit în fel și chip.

Rănit, șarpele s-a târât până la casa Maestrului, să se plângă. Maestrul i-a spus:

- Prietene, acum nu le mai produci teamă oamenilor, iar acesta este un lucru rău.
- Dar tu m-ai învățat să practic disciplina non-violenței!
- Te-am învățat să nu mai muști, nu să nu mai sâsâi!

Distracție

Între discipoli a izbucnit o dispută aprinsă în legătură cu sarcina cea mai dificilă: aceea de a scrie ceea ce a revelat Dumnezeu într-o scriptură, de a înțelege această revelație sau de a o explica altora, după ce ai înțeles-o tu însuși.

Întrebat care este opinia lui, Maestrul a răspuns:

- Eu cunosc o sarcină mult mai dificilă decât acestea trei.
- Care?
- Acea de a vă revela realitatea vouă, care sunteți preocupați numai de prostii!

Întoarcerea acasă

- Există trei etape în dezvoltarea spirituală a unui om, a spus Maestrul. Cea trupească, cea spirituală și cea divină.
- La ce se referă etapa trupească, au întrebat discipolii.
- Aceasta este etapa în care omul vede în copaci copacii, iar în munți munții.
- Dar etapa spirituală, la ce se referă?
- În această etapă, omul privește mai profund lucrurile. De aceea, copacii nu mai sunt copaci, iar munții nu mai sunt munți pentru el.
- Și etapa divină?
- Ah, aceasta este Iluminarea, a chicotit Maestrul. Când omul atinge iluminarea, copacii redevin din nou copaci, iar munții munți.

Sterilitate

Maestrul nu avea nici un fel de prețuire pentru discursurile erudite, pe care le numea „perle de înțelepciune”.

- Bine, dar dacă sunt perle, de ce le disprețuiești? l-au întrebat discipolii.
- Ați văzut vreodată o perlă care crește dacă este plantată în pământ?

Fără grai

- La ce vă folosește toată învățătura și toată aspirația? Credeți că un măgar va deveni mai înțelept dacă trăiește într-o bibliotecă, sau că un șoarece va deveni mai sfânt dacă locuiește într-o biserică?

- Atunci, de ce avem nevoie?
- De o inimă.
- Și cum poate fi dobândită aceasta?

Maestrul n-a vrut să le răspundă. Ce le mai putea spune? Ce argumente le putea aduce, când ei transformau totul într-un subiect de învățătură sau într-un obiect al devoțiunii?

Sosire

- Este ușoară sau grea calea către iluminare?
- Nici una, nici alta.
- Cum adică?
- Pentru că ea nu există.
- Atunci cum poți călători până la această destinație?
- Nu călătorești. Practic, este o călătorie fără distanță. Încetați să mai călătoriți și ați ajuns la destinație.

Evoluție

A doua zi, Maestrul a continuat:

- Din păcate, este mai ușor să călătorești decât să te oprești!

Discipolii l-au întrebat de ce.

- Deoarece, atâta vreme cât călătorești către o destinație, te poți agăța de un vis. Dacă te oprești din mers, trebuie să te confrunți cu realitatea.

- Dar cum ne-am putea schimba dacă nu am avea vise sau aspirații? l-au întrebat discipolii, încurcați.

- Adevărata schimbare este cea care nu este dorită. Priviți realitatea în față și această schimbare se va petrece.

Inconștiență

- Unde îl pot găsi pe Dumnezeu?
- El este chiar în fața ta.
- Atunci de ce nu îl văd?
- De ce nu își vede bețivul casa, deși a ajuns?

Mai târziu, Maestrul a adăugat:

- Descoperă ce anume te îmbată. Ca să vezi, trebuie să fii treaz.

Responsabilitate

Maestrul a plecat la plimbare cu unul din discipoli. În apropierea unui sat, ei s-au întâlnit cu Guvernatorul local, care, crezând că i-au ieșit în întâmpinare, le-a spus:

- Vai, nu trebuia să vă deranjați ca să-mi ieșiți în întâmpinare.
- Vă înșelați, Înălțimea Voastră, ia răspuns discipolul. Noi ne plimbăm pur și simplu, dar dacă am fi știut că veniți, am fi făcut eforturi chiar mai mari ca să vă ieșim în întâmpinare.

Maestrul nu a spus nimic. Mai pe seară, el i s-a adresat discipolului:

- Chiar trebuia să-i spui că nu i-am ieșit în întâmpinare? Nu ai văzut ce stânjenit s-a simțit?
- Dar dacă nu i-am fi spus adevărul, nu ne-am fi făcut vinovați de înșelăciune?
- Nu l-am fi înșelat cu nimic. S-ar fi amăgit singur.

Ateism

Spre încântarea discipolilor săi, Maestrul le-a spus că de ziua lui își dorește o haină nouă. Discipolii s-au grăbit să cumpere cele mai fine materiale. Croitorul satului a venit să îi ia măsura, după care a promis că îi va face haina într-o săptămână, prin voia lui Dumnezeu.

Săptămâna a trecut, iar discipolii s-au grăbit la croitor, în timp ce Maestrul își aștepta cu nerăbdare haina. Croitorul le-a spus însă:

- Am fost nevoit să întârzii puțin, dar, prin voia lui Dumnezeu, haina va fi gata mâine.

A sosit și a doua zi, dar croitorul a continuat să se scuze:

- Îmi pare rău, nu e gata încă. Încercați și mâine, și, prin voia lui Dumnezeu, haina va fi

gata.

Exasperat, Maestrul le-a spus discipolilor:

- Întrebați-l cât îi va lua să îmi facă haina dacă îl lasă deoparte pe Dumnezeu.

Proiecție

- De ce toată lumea de aici este atât de fericită, cu excepția mea?
- Pentru că ei au învățat să vadă frumusețea și bunătatea pretutindeni, i-a răspuns Maestrul.
- Dar eu de ce nu văd frumusețea și bunătatea pretutindeni?
- Pentru că nu poți vedea în afară ceea ce nu vezi înlăuntrul tău.

Priorități

Potrivit legendei, Dumnezeu și-a trimis un Înger la Maestrul, cu următorul mesaj:

- Cere-mi să trăiești un milion de ani, și eu îți voi acorda această favoare. Poți să-mi ceri să trăiești și un miliard de ani. Cât de mult dorești să trăiești?

- 80 de ani, a răspuns Maestrul, fără ezitare.

Discipolii au rămas cu gura căscată.

- Dar, Învățătorule, gândește-te câte generații ar putea profita de înțelepciunea ta dacă ai trăi un milion de ani.

- Dacă aș putea trăi un milion de ani, oamenii ar fi tentați mai degrabă să aflu cum își pot prelungi viața decât cum să își cultive înțelepciunea.

Fără efort

Unui om care ezita să o apuce pe calea spirituală de teama că nu va rezista eforturilor și renunțării pe care le presupune aceasta, Maestrul i-a spus:

- În fond, ce efort crezi că este necesar pentru a-ți deschide ochii și a vedea?

Partea a treia

Detașarea

- Ce trebuie să fac pentru a atinge iluminarea?
- Nimic.
- De ce nimic?
- Pentru că iluminarea nu poate fi atinsă făcând ceva; ea se petrece pur și simplu.
- Atunci, înseamnă că nu poate fi atinsă niciodată?
- Bada.
- Cum?
- Prin non-acțiune.
- Și ce trebuie să fac ca să ating starea de non-acțiune?
- Ce faci atunci când adormi, sau când te trezești?

Expresie

Un scriitor pe teme religioase era interesat de învățăturile Maestrului.

- Cum poate fi descoperit Dumnezeu?

Maestrul i-a răspuns sarcastic:

- Albindu-ți inima prin meditație și tăcere, nu înnegrind hârtia cu tot felul de idei despre Dumnezeu.

Apoi, el s-a întors către discipolii prezenți și le-a spus, nu mai puțin ironic:

- Sau lăudându-vă cu învățăturile voastre!

Descoperire

- Ajută-ne să îl descoperim pe Dumnezeu.
- Nimeni nu vă poate ajuta în această problemă.
- Decenu?
- Din același motiv pentru care nimeni nu poate ajuta peștele să descopere oceanul.

Retragere

- Cum aş putea să ajut lumea?
- Înțelegând-o, a răspuns Maestrul.
- Și cum o pot înțelege?
- Îndepărtându-te de ea.
- Atunci, cum aş mai putea ajuta umanitatea?
- Înțelegându-te pe tine însuși.

Receptivitate

- Doresc să învăț. Vrei să-mi fii Maestru?
- Nu prea cred că știi cum trebuie să înveți, i-a răspuns Maestrul.
- Mă poți învăța cum să învăț?
- Dar tu, poți învăța cum să mă lași pe mine să-ți predau?

Discipolilor uimiți, el le-a explicat mai târziu:

- Predarea învățăturilor nu poate avea loc decât odată cu învățarea. Învățarea nu poate avea loc decât atunci când *tu însuși* îți predai ceva *ție*.

Convertire

Maestrul le-a spus unor discipoli care doreau să plece într-un pelerinaj la locurile sfinte:

- Luați cu voi această bucată amară de dovleac. Nu uitați să o scufundați în toate râurile sfinte și să o lăsați pe toate altarele sacre.

Când discipolii s-au întors, Maestrul a dispus gătirea bucății de dovleac, pentru a o mânca împreună, ca aliment sfințit.

- Ciudat, a spus el, după ce a gustat. Constat că apa sfințită și altarele sacre nu au îndulcit cu nimic dovleacul.

Cauzalitate

Toată lumea a rămas uimită să-l audă pe Maestru actualizându-și învățăturile:

- Viața este precum un motor de mașină.

Au așteptat cu toții în tăcere, știind că urmează o explicație.

- Da, a spus Maestrul, după multă vreme. Un motor de mașină te ajută să călătorești către înălțimi.

Au urmat alte momente de tăcere.

- Din păcate, cei mai mulți oameni stau în fața mașinii, îi permit acesteia să calce peste ei, după care dau vina pe ea pentru accident.

Coerciție

Maestrul obișnuia să le ceară celor care doreau să-i devină discipoli să își urmărească scopul cu toată seriozitatea.

Pe de altă parte, îi certa pe cei care se extenuau în eforturi spirituale. El dorea de la ei o seriozitate jucăușă, la fel ca în cazul unui sportiv care participă la un meci sau al unui actor care joacă într-o piesă.

În plus, le mai cerea discipolilor foarte multă răbdare.

- Florile a căror creștere este forțată își pierd parfumul. Fructele a căror creștere este forțată își pierd gustul, obișnuia să spună el.

Calcul

Maestrul râdea deseori de cei care se gândeau la nesfârșit înainte să se hotărască să ia o decizie. El le spunea:

- Dacă oamenii ar delibera atâta la fiecare pas pe care îl fac, ei și-ar petrece întreaga viață într-un singur picior.

Revoluție

În mănăstire existau reguli, dar Maestrul își avertiza întotdeauna discipolii împotriva tiraniei legii.

- Obediența păstrează regulile, le spunea el. Iubirea știe însă când să le încalce.

Imitație

După ce a atins iluminarea, Maestrul a început să trăiască foarte simplu, căci îi plăcea acest trai. El râdea însă de discipolii care trăiau la fel de simplu ca și el, numai dintr-un spirit de imitație.

- La ce vă folosește să îmi copiați comportamentul, dacă nu sunteți motivați? La ce vă folosește să îmi copiați motivațiile, dacă vă lipsește viziunea care a stat la baza lor?

Dar cel mai bine l-au înțeles aceștia atunci când le-a spus:

- Credeți că o capră poate deveni un rabin numai pentru că își lasă barba să crească?

Singurătate

Unui discipol care aștepta întotdeauna răspunsuri de la el, Maestrul i-a spus:

- Tu ai în tine răspunsurile la toate întrebările pe care mi le pui, dar nu știi unde să cauți.

Altădată, i-a spus:

- În lumea spirituală nu poți umbla călăuzit de lumina lămpii unei alte persoane. Tu dorești să îmi împrumuți lampa mea. Eu aș prefera să te învăț cum să-ți construiești propria lampă.

Ochelari de cal

- Dacă faci din mine singura autoritate după care te ghidezi – i-a spus Maestrul discipolului, care făcuse ochii mari de uimire – îți faci singur rău, căci refuzi să vezi lucrurile cu propriii tăi ochi.

După o pauză, a adăugat cu blândețe:

- Totodată, îmi faci și mie un rău, căci refuzi să mă vezi așa cum sunt.

Umilință

Maestrul s-a adresat vizitatorului care se descriesese singur ca fiind un căutător al Adevărului:

- Dacă ceea ce cauți tu este Adevărul, atunci îți trebuie o calitate mai presus de orice altceva.

- Știu, îmi trebuie o aspirație deplină.

- Nu, îți trebuie o convingere profundă a faptului că te poți înșela.

Reprimare

De câteva săptămâni, Maestrul se afla pe patul de moarte, în comă. Într-o bună zi, el a deschis subit ochii și și-a văzut discipolul preferat la căpătâiul lui.

- Nu ai părăsit nici o clipă patul meu, nu-i așa? i-a spus el cu blândețe.

- Nu, Învățătorule, nu am putut.

- Dece?

- Pentru că tu ești lumina vieții mele.

Maestrul a oftat:

- Chiar atât de mult te-am orbit, fiule, încât refuzi să vezi lumina *din tine?*

Expansiune

Maestrul stătea și îl asculta cu cea mai mare atenție pe renumitul economist, în timp ce acesta îi explica teoria dezvoltării economiei mondiale.

- Așadar, creșterea este singurul criteriu al teoriei economice? l-a întrebat el.

- Da, orice creștere este bună în sine.

- Oare nu la fel gândește și celula canceroasă? a insistat Maestrul.

Acceptare

- Cum aș putea deveni și eu un om mare, la fel ca tine?

- De ce vrei să devii un om mare? a întrebat Maestrul. Să fii un om mi se pare o realizare suficient de mare în sine.

Violență

Maestrul afirma deseori că vinovăția este o emoție negativă, care trebuie evitată la fel de mult ca un demon. Orice fel de vinovăție!

- Dar nu ar trebui să se respingem păcatele? l-a întrebat odată un discipol.

- Atunci când vă simțiți vinovați, voi nu vă urâți păcatele, ci pe voi înșivă.

Irelevant

La conferința din acea zi, toate întrebările pe care le-a pus auditoriul erau legate de viața de dincolo de mormânt.

Maestrul nu făcea altceva decât rătă, fără să dea nici un răspuns.

Mai târziu, când discipolii l-au întrebat de ce a fost atât de evaziv, el l-a spus:

- Nu ați remarcat niciodată că cei care își doresc cel mai tare o viață de apoi veșnică sunt exact cei care nu știu ce să facă cu actuala viață?
- Dar la urma urmei, există sau nu o viață de apoi?
- Există o viață înainte de moarte? Aceasta este întrebarea! a răspuns enigmatic Maestrul.

Provocare

Un discipol cam leneș s-a plâns că nu a experimentat niciodată tăcerea de care vorbea atât de des Maestrul.

- Tăcerea nu apare decât la oamenii activi, i-a răspuns acesta.

Ideologie

Un grup de activiști politici au încercat odată să-l convingă pe Maestrul că ideologia lor ar schimba lumea. Maestrul i-a ascultat cu cea mai mare atenție.

A doua zi, el a spus:

- O ideologie este la fel de bună sau de rea ca și cei care o aplică. Credeți că dacă un milion de lupi ar crea un altfel de sistem juridic, ei ar înceta să mai fie un milion de lupi?

Moralitate

Discipolii discutau deseori între ei despre chestiunea binelui și răului. Uneori, răspunsurile erau explicite. Alteori, era foarte greu să găsești un răspuns.

Dacă asista la asemenea discuții, Maestrul nu lua niciodată parte la ele. Într-o zi, discipolii l-au întrebat direct:

- Este corect să ucizi pe cineva care încearcă să te omore? Sau este greșit?
- De unde să știu eu? a răspuns Maestrul.

Șocați, discipolii l-au întrebat:

- Atunci, cum putem deosebi binele de rău?
- Cât timp sunteți în viață, fiți absolut morți față de voi înșivă. Oricum ați acționa atunci, puteți fi siguri că acțiunea voastră este corectă.

Fantezie

- Care este cel mai mare dușman al iluminării?
- Teama.
- De unde se naște teama?
- Din amăgire.
- Ce este amăgirea?
- Atunci când crezi că florile din jurul tău sunt niște șerpi otrăvitori.
- Cum pot atinge iluminarea?

- Deschide-ți ochii și privește.
- Ce?
- Constată faptul că în jurul tău nu există nici un șarpe.

Control de la distanță

Unui discipol sfios, care dorea să capete mai multă încredere în sine, Maestrul i-a spus:

- Tu cauți certitudini în ochii celorlalți, și apoi crezi că aceasta este încrederea în sine.
- Atunci, nu ar mai trebui să cântăresc opiniile celorlalți?
- Dimpotrivă. Cântărește tot ce spun ei, dar nu te lăsa controlat de părerile lor.
- Cum se poate renunța la acest control?
- Cum se poate renunța la amăgire?

Investiție

- Cum pot scăpa de teamă?
- Cum poți scăpa de acel lucru de care te agăți?
- Vrei să spui că eu mă agăț singur de lucrurile de care mă tem? Nu pot fi de acord.
- Gândește-te la toate acele lucruri de care te protejează temerile tale, și atunci vei fi de acord cu mine! Și tot atunci, vei înțelege cât de mare este nebunia în care trăiești.

Luciditate

- Cum poate fi obținută mântuirea? Prin acțiune, sau prin meditație?
- Nici prin una, nici prin cealaltă. Mântuirea poate fi obținută prin vedere.
- Ce anume trebuie să vezi?
- Că lanțul de aur pe care dorești să-l obții se află deja la gâtul tău. Că șarpele de care te temi atât de mult nu este altceva decât o funie uitată la sol.

Trezirea din somn

Văzând că Maestrul se află într-o stare de bună dispoziție, discipolii s-au grăbit să-l întrebe:

- Povestește-ne cu ce te-ai ales de pe urma Iluminării? Ai devenit divin?
- Nu.
- Ai devenit un sfânt?
- Nu.
- Atunci, ce ai devenit?
- Un om care s-a trezit din somn.

Dețășare

Discipolii erau foarte intrigați de faptul că Maestrul, care trăia o viață atât de simplă, nu își condamna deloc adepții bogați.

- Se întâmplă, rareori, dar nu este imposibil ca cineva să fie bogat și sfânt în același timp, le-a spus el într-o bună zi.

- Cum este posibil?
- De pildă, atunci când banii au același efect asupra inimii omului pe care îl are umbra aceluși bambus asupra curții.

Discipolii s-au întors și au privit umbra copacului. Aceasta mătura curtea odată cu trecerea soarelui, dar fără să clintească nici măcar un fir de praf.

Distincție

Maestrul se plimba cu câțiva discipoli pe malul unui râu. El a spus:

- Vedeți cum se plimbă peștii încolo și înapoi, fără să le pese de nimic? Le place foarte mult acest lucru.

Un străin l-a auzit vorbind și l-a întrebat:

- De unde știi tu ce le place peștilor? Doar tu nu ești un pește!

Discipolii erau cât pe-aici să-l admonesteze pe străin, convingându-l că acesta dă dovadă de neobrăzare. Singur Maestrul a zâmbit, recunoscând spiritul lipsit de teamă al celui care dorește să afle adevărul. De aceea, el i-a răspuns cu amabilitate:

- Dar tu, prietene, de unde știi ce știu eu? doar tu nu ești una cu mine?

Discipolii au început să râdă, convingându-se că Maestrul lor dă dovadă intenționată de sarcasm. Numai străinul a rămas pătruns de profunzimea răspunsului primit.

El s-a gândit toată ziua la el, după care a venit la mănăstire și i-a spus Maestrului:

- Poate că nu ești atât de diferit de pește, așa cum credeam. Poate că nici eu nu sunt atât de diferit de tine...

Creștere

Maestrul era recunoscut pentru feblețea pe care o avea pentru revoluționari, chiar cu riscul de a suferi neplăceri din partea guvernului.

Când cineva l-a întrebat de ce nu se implică activ într-o revoluție socială, el a răspuns cu acest proverb misterios:

„În liniște,
Fără să facă nimic,
Primăvara vine,
Și iarba începe să crească”.

Partea a patra

Perspectivă

Maestrul era într-o dispoziție melancolică, iar discipolii au început să-și pună întrebări ce se întâmplă. L-au întrebat dacă s-a simțit vreodată deprimat.

Da, s-a simțit, a răspuns el.

Dar nu era adevărat că se afla într-o stare continuă de fericire?

Ba da.

Atunci, care era secretul?

Maestrul:

- Iată care este secretul: orice lucru poate fi privit ca fiind bun sau rău, în funcție de opinia pe care ți-o faci despre el.

Separare

Învățăturile Maestrului nu erau pe placul Guvernatorului, care l-a izgonit din provincia sa.

Discipolii l-au întrebat atunci dacă nu i se face dor. Maestrul a răspuns scurt:

- Nu.

- Dar este inuman să nu-ți fie dor de casă, au protestat ei.

La care, Maestrul a ripostat:

- Veți înceta să vă mai simțiți niște exilați atunci când veți descoperi că patria voastră este întreaga creație.

Schimbare

Un istoric l-a vizitat pe Maestru, gata să înceapă o controversă.

- Oare nu schimbă eforturile noastre cursul istoriei umanității? l-a întrebat el.

- Ba da, i-a răspuns Maestrul.

- Și oare nu au schimbat activitățile noastre întregul pământ?

- Cu siguranță.

- Atunci de ce susții că eforturile oamenilor nu au aproape nici un fel de consecințe?

- Deoarece chiar și atunci când vântul nu mai bate, frunzele continuă să cadă.

Recunoaștere

Când Maestrul a îmbătrânit și a început să se simtă din ce în ce mai bolnav, discipolii l-au implorat să nu moară. Maestrul le-a răspuns:

- Dacă eu nu voi pleca, cum veți ajunge voi să vedeți?

- Ce anume nu vedem atunci când tu ești printre noi? l-au întrebat ei, nedumeriți.

Maestrul nu a dorit însă să le răspundă.

Când moartea sa a devenit iminentă, discipolii l-au întrebat din nou:

- Ce anume vom vedea atunci când tu nu vei mai fi printre noi?

Cu un licăr amuzat în ochi, Maestrul le-a răspuns:

- Toată viața nu am făcut decât să stau pe malul râului și să vă indic direcția în care se află acesta. Sper ca după ce eu nu voi mai fi, să observați în sfârșit râul.

Viziune

Discipolii erau adânciți într-o conversație aprinsă pe tema cauzei care provoacă suferința umană. Unul dintre ei și-a dat cu părerea că aceasta este egoismul. Altul i-a răspuns că este vorba de amăgire. Un al treilea, că adevărata cauză este incapacitatea de a face distincția între ceea ce este real și ceea ce este.

Când au ajuns în sfârșit la Maestru, acesta a răspuns:

- Întreaga suferință se naște din incapacitatea omului de a sta liniștit și singur.

Autonomie

Maestrului nu părea să-i pese prea mult de ceea ce credeau alții despre el. Când discipolii l-au întrebat cum a reușit să atingă acest grad de libertate interioară, el a răs și le-a răspuns:

- Până la vârsta de 20 de ani nu mi-a păsat de ceea ce credeau oamenii despre mine. După vârsta de 20 de ani, am devenit extrem de preocupat de ceea ce gândesc vecinii despre mine. Pe la vârsta de 50 de ani, mi-am dat seama că aceștia nu se gândesc aproape deloc la mine.

Imunitate

Spre surpriza tuturor, Maestrul nu părea deloc entuziasmat de educația religioasă dată tinerilor. Întrebat de ce, el a răspuns:

- Dacă le inoculați tot felul de idei în cap atunci când sunt tineri, când vor crește vor deveni incapabili să surprindă realitatea.

Autenticitate

Maestrul nu s-a lăsat niciodată impresionat de diplome sau de calificări. El privea întotdeauna omul, nu certificatul adus de acesta.

Într-o zi, el le-a spus discipolilor:

- Dacă ai urechi și poți auzi cum cântă o pasăre, este inutil să-i mai ceri referințe legate de școala pe care a urmat-o.

Prejudecăți

- Nimic nu este bun sau rău. Felul în care gândiți voi face ca ceva să pară bun sau rău, le-a spus o dată Maestrul discipolilor săi.

Rugat să explice ce vrea să spună, el a adăugat:

- Un bărbat a postit cu bucurie timp de șapte zile, din motive religioase. Altul a murit de foame, urmând aceeași dietă.

Corectitudine

Maestrul îi îndrăgea sincer pe oamenii simpli, dar era foarte precaut când întâlnea persoane convinse de virtuțile lor.

Când un discipol l-a întrebat ce fel de fată să-și aleagă pentru a se căsători cu ea, el i-a răspuns:

- Ai grijă să nu dai peste vreo sfântă!
- Decenu?
- Pentru că este cea mai sigură cale pentru a deveni martir, i-a răspuns amuzat Maestrul.

Entuziasm

Unei femei care se plângea că bogăția nu a făcut-o mai fericită, Maestrul i-a spus:

- Vorbești de parcă bogăția și luxul ar fi ingredientele fericirii. Draga mea, ca să fi cu adevărat fericită, ai nevoie de ceva care să te entuziasmeze cu adevărat.

Totalitarism

Spre consternarea discipolilor săi, Maestrul i-a spus odată unui episcop că oamenii religioși au o tendință naturală către cruzime.

- De ce? l-au întrebat discipolii după plecarea episcopului.
- Deoarece ei sacrifică prea ușor oamenii de dragul unor idealuri.

Altruism

Un om de afaceri influent s-a adresat odată Maestrului:

- Ce profesie ai?
- Nici una, i-a răspuns detașat Maestrul.
- Ha, ha! Asta nu înseamnă lene?
- Vai, nu! De regulă, lenea este viciul oamenilor foarte activi.

Mai târziu, Maestrul le-a spus discipolilor:

- Nu faceți nimic, și toate lucrurile se vor face prin voi. A nu face nimic presupune un mare efort. Încercați...

Înțelepciune

Maestrul era încântat atunci când oamenii își recunoșteau cu modestie propria ignoranță.

- Înțelepciunea are tendința să crească direct proporțional cu recunoașterea propriei ignoranțe, a afirmat el.

Rugat să ofere mai multe explicații, el a adăugat:

- Atunci când veți ajunge să înțelegeți că nu sunteți la fel de înțelepți astăzi pe cât credeți ieri, veți fi deja mai înțelepți.

Iubire

Un cuplu de tineri căsătoriți l-a întrebat pe Mastru:

- Ce trebuie să facem pentru ca iubirea noastră să dureze o veșnicie?
- Să iubiți împreună toate celelalte lucruri.

Bogăție

- Cum poate ajuta spiritualitatea un om de lume, ca mine? a întrebat omul de afaceri?
- Te va ajuta să ai mai mult, i-a răspuns Maestrul.
- Încefel?
- Învățându-te să dorești mai puțin.

Beatitudine

Un broker a pierdut o avere la bursă. Nefericit, el a venit la mănăstire, în căutarea liniștii interioare, dar era prea agitat pentru a putea medita.

După plecarea lui, Maestrul nu a avut decât un singur comentariu de făcut:

- Cei care dorm pe podea nu pot cădea din pat.

Universalitate

De regulă, Maestrul nu-i încuraja pe oameni să rămână la mânăstire.

- Ca să profiți de pe urma cărților nu trebuie să trăiești într-o bibliotecă, obișnuia să le spună el.

Alteori, le vorbea chiar mai direct:

- Poți să citești o carte fără să pășești niciodată într-o bibliotecă. La fel, poți practica spiritualitatea fără să calci niciodată într-un templu.

Curgere

Când și-au dat seama că Maestrul lor nu mai are mult și va muri, discipolii său s-au întristat foarte tare. Maestrul le-a spus însă zâmbind:

- Nu înțelegeți că cea care dă farmec vieții este moartea?
- Nu. Am prefera să nu te stingi niciodată.
- Tot ceea ce este cu adevărat viu trebuie să moară. Priviți florile: numai florile din plastic nu mor niciodată.

Aventură

Tema conferinței de astăzi a Maestrului era Viața. El a început să povestească despre un pilot care transporta muncitori din China în Birmania, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, pentru a lucra în junglă. Zborul era lung și plictisitor, așa că muncitorii s-au gândit să joace un joc de noroc. Cum nu aveau bani, și-au propus să pună drept miză chiar viețile lor: cel care pierdea trebuia să sară din avion fără parașută!

- Ce groaznic! au spus discipolii, indignați.
- E drept, a răspuns Maestrul, dar jocul devenea astfel mult mai palpitant.

Mai târziu, el a adăugat:

- Niciodată nu trăiești mai plenar decât atunci când îți pui drept miză a jocului propria viață.

Mortalitate

Când un discipol l-a implorat să-i ofere cunoașterea, Maestrul a răspuns:

- Iată ce tehnică îți recomand: închide ochii și vizualizează următoarea imagine: tu și tot restul creației vă prăbușiți într-o prăpastie fără fund. De fiecare dată când întinzi mâna ca să te prinzi de ceva, îți dai seama că și el cade, la fel ca tine...

Discipolul a încercat tehnica... De atunci, nu a mai fost niciodată același.

Eliberare

- Cum pot atinge eliberarea?
- Află mai întâi cine te-a înlănțuit, i-a spus Maestrul.

După o săptămână, discipolul s-a întors:

- Nimeni nu m-a înlănțuit.
- Atunci de ce dorești să fii eliberat?

În acest moment, discipolul a trăit în mod spontan iluminarea și a devenit liber.

Limitare

Maestrul era foarte amabil cu profesorii universitari care îl vizitau, dar nu le răspundea niciodată la întrebări și nu se lăsa atras în speculațiile lor teologice.

Văzând că discipolii săi se minunează în fața acestui comportament, el a spus:

- Cum poți vorbi despre ocean cu o broască ascunsă într-o fântână? Cum poți vorbi despre divin cu oamenii limitați de propriile lor convingeri?

Implicare

Deși era amabil cu toți discipolii săi, Maestrul nu-și putea ascunde preferința față de cei care trăiau în lume – adică față de cei căsătoriți, față de negustori, fermieri, etc. – prin comparație cu cei care trăiau la mănăstire.

Întrebat de ce, el a răspuns:

- Spiritualitatea practică într-o stare activă este infinit superioară celei practicate într-o stare de izolare.

Natura

Un conferențiar explica odată cum o mică parte din totalitatea sumelor cheltuite pe armament ar putea rezolva toate problemele materiale cu care se confruntă umanitatea.

După conferință, reacția naturală a discipolilor a fost să întrebe:

- De ce sunt oamenii atât de proști?
- Deoarece, a răspuns cu gravitate Maestrul, ei au învățat să citească în cărțile tipărite, uitând arta de a citi cărțile netipărite.
- Dă-ne un exemplu de carte netipărită.

Dar Maestrul a refuzat să dea un asemenea exemplu.

Într-o zi, văzând insistențele lor, el le-a spus:

- Cântecul păsărilor, zumzetul insectelor, toate acestea clamează cu voce tare Adevărul. Florile și firele de iarbă vă arată calea. Ascultați! Priviți! Acesta este modul corect de a citi!

Cerul

Unui discipol obsedat de viața de după moarte, Maestrul i-a spus:

- De ce pierzi atâta timp inutil gândindu-te la viața de apoi?
- Dar este posibil să trăiești altfel?
- Da.
- Cum?
- Trăind în cer chiar aici și acum.
- Și unde este acest cer?
- Este aici și acum.

Prezență

Când discipolii i-au cerut un model de spiritualitate pe care să-l urmeze, tot ce le-a spus Maestrul a fost:

- Șș! Ascultați!

Când s-a lăsat tăcerea, toată lumea ascultând zgomotele care se auzeau din noapte, în afara mănăstirii, Maestrul a început să recite cu voce șoptită binecunoscutul haikku:

„Greierul cântă
despre moartea prematură,
fără să-i pese”.

Realizare

- Ce ți-a adus în plus Iluminarea?
- Bucuria.
- Și ce este Bucuria?
- Realizarea că orice ai pierde, nu pierzi de fapt decât o jucărie.

Adevărul

Maestrul obișnuia să repete deseori că sfințenia este mai puțin legată de ceea ce *face* cineva, cât de ceea ce *permite* el să se petreacă.

Când un grup de discipoli și-a exprimat nedumerirea, el a adăugat următoarea explicație:

„A fost odată un dragon cu un singur picior. El s-a adresat unui miriapod:

unic picior. Cum reușești să-ți miști toate acele picioare? Eu de-abia reușesc să îmi controlez acest

- Ca să fiu sincer, i-a răspuns miriapodul, eu nu le controlez deloc”.

Zgomot

În fiecare zi, Maestrul era literalmente sufocat cu întrebări, la care răspundea de fiecare dată, fie serios, fie jucăuș, fie cu blândețe, fie cu fermitate.

La fiecare ședință, un singur discipol rămânea complet tăcut. Când cineva l-a întrebat de ce, el a răspuns:

- Abia aud ce spune. Mă distrage prea tare tăcerea lui.

Partea a cincea

Gândire

- De ce ești atât de preocupat împotriva gândirii? l-a întrebat filosoful. Gândirea este singurul instrument de care dispunem pentru organizarea acestei lumi.

- Este adevărat. Dar ea o organizează atât de bine, încât nimeni nu o mai poate vedea.

Mai târziu, Maestrul le-a explicat discipolilor:

- Un gând este la fel ca un ecran, nu ca o oglindă. Din cauza gândurilor, voi trăiți învăluiți în ele, incapabili să atingeți sau să percepeți Realitatea.

Revelație

Călugării dintr-o mănăstire învecinată i-au cerut Maestrului ajutorul pentru a regla o dispută. Unii dintre ei auziseră că Maestrul ar avea o metodă garantată, care poate readuce iubirea și armonia în orice grup.

El le-a revelat această metodă:

- De fiecare dată când vă aflați împreună cu altcineva sau când vă gândiți la altcineva, spuneți-vă în sinea voastră: „Eu mor, și această persoană moare și ea”. Urmăriți să trăiți efectiv realitatea acestor cuvinte. Dacă veți fi de acord cu toții să practicați această metodă, veți constata că orice ranchiună dispore și că armonia se va reinstaura din nou printre voi.

După ce a spus aceste cuvinte, el s-a întors și a plecat.

Bunăvoință

Un negustor a venit la Maestru foarte tulburat ca să-i spună că peste drum s-a deschis un magazin uriaș al unui mare lanț comercial, care îl va aduce rapid în stare de faliment. Familia lui moștenise micuțul său magazin timp de un secol, iar el îl va pierde, și în plus, nu știa să facă nimic altceva.

Maestrul i-a răspuns:

- Dacă te temi de proprietarul marelui lanț de magazine, îl vei urî, iar aceasta este o pierdere mult mai mare pentru tine.

- Ce pot să fac? a întrebat negustorul, disperat.

- În fiecare dimineață, ieși în fața magazinului tău și binecuvântează-l, urându-i prosperitate. Apoi, întoarce-te către magazinul concurent și binecuvântează-l și pe el.

- Cum? Să-mi binecuvântezez rivalul, pe cel care mă va distruge?

Orice binecuvântare adresată lui se va întoarce înmîit asupra ta. Orice rău îi vei dori te va distruge pe tine.

După șase luni, negustorul s-a întors la Maestru și i-a spus că așa cum se temuse, a fost nevoit să își închidă magazinul, dar între timp a fost numit director la magazinul de peste drum și că afacerile îi mergeau mai bine decât i-au mers vreodată ca proprietar.

Păcat

Una din cele mai deconcertante, dar și din cele mai încântătoare învățături ale Maestrului era aceasta: „Dumnezeu este mai apropiat de păcătoși decât de sfinți”.

Iată cum explica el această învățătură: „Dumnezeu stă în ceruri și ține fiecare om cu o sfoară. Ori de câte ori păcătuiești, voi tăiați această sfoară, dar Dumnezeu o leagă la loc, făcând un nod. În acest fel, sfoara se scurtează puțin, iar voi ajungeți ceva mai aproape de el. voi continuați să tăiați sfoara prin păcatele voastre, și cu fiecare nod, deveniți din ce în ce mai apropiați de el”.

Vindecare

Maestrul s-a adresat unei persoane bolnave, care a venit la el pentru ajutor:

- Dorești cu adevărat să te vindeci?

- Dacă nu aș fi dorit, m-aș mai fi deranjat oare să vin la tine?

- Desigur. Foarte mulți oameni vin.

- Dece?

- Ei nu vin ca să se vindece. Tratamentul este dureros. Ei vin ca să primească o alinare.

Mai târziu, el a adăugat, în fața discipolilor:

- Cei care doresc să se vindece, dar fără să suporte nici un fel de durere, sunt la fel ca cei care doresc progresul, dar fără schimbare.

Doctrină

Maestrul s-a adresat astfel unui vizitator care susținea că nu simte nevoia să mai caute Adevărul, căci l-a descoperit în convingerile religiei sale:

- A fost odată un student care nu a devenit niciodată un matematician, deoarece credea orbește în răspunsurile de la sfârșitul culegerii sale de probleme. Și culmea! Răspunsurile erau corecte!

Credință

Maestrul l-a citat pe Aristotel:

- În căutarea adevărului, este firesc, și chiar necesar, ca noi să renunțăm la tot ce ne este mai drag.

El a înlocuit însă cuvântul „adevăr” cu „Dumnezeu”.

Mai târziu, un discipol l-a întrebat:

- Eu mă aflu în căutarea lui Dumnezeu și mă simt pregătit să renunț la tot: la avere, la prieteni, la familie, la țară, chiar și la viață. La ce altceva aș mai putea renunța?

Calm, Maestrul i-a răspuns:

- La convingerile tale despre Dumnezeu.

Întristat, discipolul a plecat, căci credea cu tărie în convingerile sale. El se temea de „ignoranță” mai rău decât de moarte.

Non-instruire

- Ce predă Maestrul vostru? a întrebat un vizitator.

- Nimic, a răspuns discipolul.

- Atunci, de ce ține conferințe?

- El nu face decât să ne arate calea. Nu ne predă nimic.

Vizitatorul nu a înțeles mare lucru din aceste cuvinte, așa că discipolul a încercat să-i explice mai clar:

- Dacă Maestrul ar dori să ne predea ceva, noi am transforma învățăturile sale în convingeri. Pe Maestru nu-l interesează ce credem, ci numai ce vedem.

Origini

Era ziua de naștere a discipolei.

- Ce cadou dorești de ziua ta? l-a întrebat Maestrul.

- Ceva care să-mi aducă iluminarea, a răspuns discipola.

Maestrul a zâmbit:

- Spune-mi, draga mea, când ai venit pe lume, te-ai născut în ea ca o stea coborâtă din cer, sau ai coborât din cer precum frunza unui copac?

Fata s-a gândit toată ziua la ciudata întrebare a Maestrului. Când a găsit răspunsul, ea a trăit spontan iluminarea.

Expunere

Într-o zi, Maestrul a întrebat:

- Care este, după părerea voastră, cea mai importantă dintre toate întrebările religioase?

A primit multe răspunsuri:

- Există Dumnezeu?

- Cine este Dumnezeu?
- Care este calea către Dumnezeu?
- Există viață după moarte?
- Nu, a spus Maestrul. Cea mai importantă întrebare este aceasta: cine sunt eu?

Discipolii au înțeles ceva mai clar ce dorea să spună atunci când l-au auzit spunându-i unui predicator:

- Deci, potrivit opiniei dumneavoastră, atunci când veți muri, sufletul dumneavoastră va ajunge în cer?
- Da.
- Iar corpul dumneavoastră va rămâne în mormânt?
- Evident.
- Și atunci, dacă nu vă deranjează întrebarea, dumneavoastră unde veți fi?

Identificare

- Doresc să-l văd pe Dumnezeu.
- Îl privești chiar acum, i-a spus Maestrul.
- Atunci, de ce nu îl văd?
- De ce nu se vede ochiul pe sine?

Mai târziu, Maestrul a explicat:

- La fel cum nu poți să-i ceri unui cuțit să se taie pe sine sau unui dinte să se muște pe sine, nu poți să-i ceri lui Dumnezeu să se reveleze pe sine.

Înțelegere

- Fiecare cuvânt, fiecare imagine pe care o folosim pentru Dumnezeu mai degrabă îl distorsionează pe acesta decât îl descrie.

- Atunci cum se poate vorbi despre Dumnezeu?
- Prin tăcere.
- Dar tu de ce vorbești în cuvinte?

La care, Maestrul a început să râdă în hohote:

- Dragul meu, atunci când vorbesc, nu trebuie să-mi ascuți cuvintele. Ascultă-mi tăcerea.

Semnificație

Călătorul i-a spus unuia dintre discipoli:

- Am venit de la mare distanță ca să ascult cuvintele Maestrului, dar ele mi se par destul de obișnuite.

- Nu-i mai asculta cuvintele. Ascultă-i mesajul.
- Cum se poate face așa ceva?

- Ia una din frazele pe care le rosteste. Scutur-o bine, până când toate cuvintele cad. Te asigur că ceea ce va rămâne îți va pune inima pe jar.

Goliciune

Uneori, în mănăstire venea un puhoi de vizitatori gălăgioși, iar liniștea obișnuită dispărea. Acest lucru părea să-i supere pe discipoli, dar nu și pe Maestru, care arăta la fel de senin în mijlocul zgomotului ca și în tăcere.

El le-a spus într-o bună zi discipolilor care protestau:

- Tăcerea nu este absența sunetului, ci absența eului.

Serviciu

Toată lumea știa că Maestrul preferă acțiunea retragerii în izolare. El insista însă mereu asupra acțiunii „iluminată”.

Discipolii nu prea înțelegeau ce vrea să spună el prin acțiune „iluminată”. Era vorba oare de acțiunea bine intenționată?

- Vai, nu, le-a răspuns Maestrul. Gândiți-vă cât de bine intenționată este maimuța care scoate un pește din apă pentru a-l salva de la înec!

Ființa

- Ce trebuie să fac pentru a atinge starea de sfințenie? a întrebat un vizitator.
- Urmează-ți inima, i-a răspuns Maestrul.

Răspunsul i-a plăcut vizitatorului.

Înainte de a pleca, Maestrul a mai adăugat ceva, în șoaptă:

- Ca să-ți poți urma inima, vei avea nevoie de foarte multă putere.

Celebrare

- Ce-mi poate oferi mie spiritualitatea? l-a întrebat un alcoolic pe Maestru.
- O beție fără alcool, i-a răspuns acesta.

Aparențe

Maestrul ironiza tot ceea ce friza senzaționalul.

- Divinul, obișnuia el să spună, nu poate fi descoperit decât în lucrurile obișnuite. Se spune că el s-a adresat astfel unui discipol care practica anumite forme extreme de asceză, care păreau de-a dreptul bizare:

- Sfințenia este ceva misterios: cu cât este mai mare, cu atât este mai puțin remarcată.

Sfințenie

Maestrul i-a spus unui preot care repeta mereu fraza: „Noi trebuie să-l aducem pe Dumnezeu în viața noastră”:

- Dumnezeu se află deja acolo. Scopul nostru este să ne dăm seama de acest lucru.

Prietenie

- Ce trebuie să fac pentru a-mi iubi aproapele?
- Încetează să te mai urăști pe tine însuși.

Discipolul s-a gândit multă vreme la aceste cuvinte, după care s-a întors și i-a spus Maestrului:

- Bine, dar eu mă iubesc foarte mult pe mine, căci sunt egoist și centrat în mine însumi. Cum pot scăpa de acest lucru?
- Împrietenește-te cu tine însuși, iar sinele tău va fi mulțumit și îți va elibera iubirea pentru semenii.

Afirmație

O femeie foarte îndurerată din cauza morții fiului ei a venit la Maestru, pentru a găsi alinare. El a ascultat-o cu răbdare, lasând-o să se descarce, după care l-a spus cu blândețe:

- Draga mea, eu nu-ți pot șterge lacrimile. Tot ce pot face este să te ajut să plângi cu lacrimi sacre.

Deschidere

Un cuplu disperat i s-a plâns Maestrului că fiul lor a renunțat la tradițiile religioase ale familiei și s-a autodeclarat liber cugetător. Maestrul le-a spus celor doi:

- Nu vă temeți. Dacă băiatul gândește cu adevărat cu mintea lui, se va stârni un Vânt Puternic care îl va duce la adevărata sa casă.

Constrângere

Văzând cât de speriat este vizitatorul, Maestrul l-a întrebat:

- De ce ești atât de speriat?
- De faptul că aș putea să nu ating Mântuirea.
- Dar ce anume este Mântuirea?
- *Moksha*. Eliberarea. Libertatea.

Maestrul a început să râdă cu lacrimi în ochi, după care a spus:

- Deci, ești *silit* să fii liber? Te simți constrâns să te eliberezi?

Instantaneu, vizitatorul s-a relaxat. De atunci, nu i-a mai fost teamă niciodată.

Sărăcire

Când la Maestru a venit un vizitator dintr-o țară îndepărtată, acesta l-a întrebat:

- Ce anume cauți?
- Iluminarea.
- Tu ai propria ta casă, în care există atâtea comori. De ce le cauți în altă parte?
- Unde este casa mea, plină de comori?
- Ea este chiar această aspirație, care te-a mânat până aici.

În acea clipă, vizitatorul a cunoscut iluminarea. Ani mai târziu, el a continuat să le spună prietenilor săi:

- Deschideți-vă propria casă și bucurați-vă de comorile voastre.

Suveranitate

Discipolii căutau Iluminarea, dar nu știau ce însemna aceasta și cum ar putea să o obțină.

Maestrul le-a spus:

- Ea nu poate fi atinsă. Nu este ceva pe care să poți pune mâna.

Văzând tristețea din ochii discipolilor, el a adăugat:

- Nu vă temeți, căci nici nu o puteți pierde.

Chiar și astăzi, discipolii continuă să caute acel lucru pe care nu îl poți atinge, dar nici nu îl poți pierde.

Cuvinte

Discipolii erau absorbiți într-o discuție despre un verset al lui Lao Tse:

„Cei care știu, nu spun; cei care spun, nu știu”.

Când a intrat Maestrul, ei l-au întrebat la ce se referă aceste cuvinte.

- Care dintre voi cunoaște parfumul unui trandafir? i-a întrebat Maestrul.
- Toți.
- Bine, descrieți-mi acest parfum în cuvinte.

Nimeni nu a putut face însă acest lucru.

Disciplină

Discipolii doreau să știe ce fel de meditație practică Maestrul dimineața, în grădină.

El le-a răspuns:

- Dacă privesc cu atenție, pot vedea tufișul de trandafiri înfloriți.
- De ce trebuie să privești cu atenție tufișul de trandafiri, ca să-l vezi? Doar și noi îl vedem.
- Voi nu vedeți trandafirii, ci numai percepția voastră legată de ei.

Moderație

Maestrul nu înceta să-și descurajeze discipolii să depindă de el, pentru a nu-și bloca astfel contactul cu Sursa lor interioară. Într-o zi, le-a spus:

- Există trei lucruri care devin dăunătoare dacă te apropii prea mult de ele, inutile dacă te îndepărtezi prea tare de ele, și față de care cel mai bine este să păstrezi o distanță medie: focul, guvernul și Maestrul.

Contradicție

- Ce trebuie să fac pentru a-l cunoaște pe Dumnezeu?
- Ca să-l cunoști pe Dumnezeu, există două lucruri pe care trebuie să le cunoști. Primul este următorul: toate eforturile de a-l cunoaște sunt inutile.
- Și cel de-al doilea?
- Trebuie să acționezi ca și cum nu ai cunoaște prima condiție.

Experiență

și-a propus să-și exprime experiența în fața Maestrului, totuși, în ciuda scriștii de pe unul dintre discipolii Maestrului și i-a povestit intenția sa. Discipolul i-a răspuns:

- Maestrul insistă asupra faptului că trebuie să *fi* iluminat, nu să povestești despre experiența ta.
- Dar cu ce-l împiedică acest lucru să devină șeful catedrei de teologie?

- Este același lucru cu propunerea adresată unui elefant de a deveni șeful catedrei de zoologie.

Partea a șasea

Publicitate

Cu greu puteai observa ceva neobișnuit la Maestru, dacă nu aveai privirea extrem de ascuțită. El putea fi înspăimântat sau întristat, dacă circumstanțele o cereau. Putea râde, plânge sau face crize de furie. Îi plăcea o masă bună, nu avea nimic împotriva unui păhărel sau două, și nu ezita să-și întoarcă privirea după o femeie mai nurlie.

Când un vizitator s-a plâns că Maestrul nu este un om „sfânt”, unul din discipoli i-a răspuns:

- Una este ca omul să fie sfânt, și cu totul altceva ca el să îți pară ție sfânt.

Idolatrie

Maestrul nu înceta niciodată să-și avertizeze discipolii în legătură cu pericolele religiei. Lui îi plăcea să repete povestea acelui profet care alerga pe străzi cu o torță aprinsă în mână, amenințându-i pe oameni că va da foc la templu, pentru ca ei să fie mai preocupați de Dumnezeu decât de templu.

După care adăuga:

- Într-o bună zi, o să iau eu însumi o torță aprinsă și voi da foc atât templului cât și lui Dumnezeu!

Cultivare

Un călător aflat în căutarea divinului l-a întrebat pe Maestru cum să facă să distingă un profet adevărat de unul fals atunci când se va întoarce în țara sa. Iată ce i-a răspuns Maestrul.

- Un maestru adevărat oferă practici. Unul fals oferă teorii.
- Dar cum pot face diferența între o practică bună și una greșită?
- La fel cum fermierul își dă seama dacă ceea ce a cultivat va crește sau nu.

Tranziență

Maestrul făcea alergie la oamenii care își prelungeau prea mult șederea la mânăstire. Mai devreme sau mai târziu, fiecare discipol trebuia să asculte cuvintele de care se temea:

- A sosit timpul să-ți iei rămas bun. Dacă nu vei pleca, Spiritul nu va veni la tine.

Cine era acest „spirit”, a dorit să afle unul din discipoli.

Maestrul i-a răspuns:

- Apa rămâne vie și liberă atunci când curge. Tu vei rămâne viu și liber numai dacă vei merge mai departe. Dacă nu te vei despărți de mine, vei stagna și vei muri – Căci vei fi contaminat.

Non-experiența

Asistând la o discuție despre experimentarea directă a lui Dumnezeu, Maestrul a spus:

- Când Dumnezeu este experimentat, eul dispare. Cine mai rămâne atunci ca să facă experiența?
- Se poate spune atunci că existența lui Dumnezeu este o non-experiență?
- Este ca somnul, a răspuns Maestrul. Experiența somnului nu poate fi cunoscută decât după ce somnul s-a încheiat.

Îngâmfare

Maestrul a relatat odată povestea unui vas antic, considerat neprețuit, care valora o avere la o licitație publică. Vasul fusese folosit multă vreme de un cerșetor care nu îi cunoștea valoarea și care a murit fără un ban, alături de vasul în care își aduna donațiile trecătorilor.

Când un discipol l-a întrebat pe Maestru ce semnifica vasul, el a răspuns:

- Sinele vostru!

Rugat să explice, el a adăugat:

- Toată atenția voastră este focalizată asupra cunoașterii pe care o adunați din cărți și de la maestri, și care nu valorează decât câțiva gologani. Ați face mai bine să vă concentrați asupra vasului în care adunați această cunoaștere.

Minunare

Se spunea despre Haji care trăia la marginea orașului că făcea miracole. De aceea, casa sa era un centru de pelerinaj pentru tot felul de oameni bolnavi.

Maestrul, despre care toată lumea știa că nu este interesat de miracole, nu răspundea niciodată la întrebările referitoare la Haji.

Întrebat odată negru pe alb de ce se opune miracolelor, el a răspuns:

- Cum m-aș putea opune acelor lucruri pe care le văd în fiecare clipă în fața ochilor mei?

Decepție

- Cum putem face distincția între un mistic adevărat și unul fals? l-au întrebat pe Maestru discipolii, care erau extrem de interesați în tot ce este ocult.
- Cum puteți distinge între cel care doarme cu adevărat și cel care se preface că doarme? le-a răspuns el.
- Este imposibil. Numai cel care doarme știe când se preface.

Maestrul a zâmbit.

Mai târziu, le-a spus discipolilor:

- Cel care se preface că doarme îi poate păcăli pe alții, dar nu și pe sine. Din păcate, falșii mistici îi pot păcăli deopotrivă pe cei din jur și pe ei înșiși.

Eschivare

Un călător a relatat povestea sfântului care, dorind să își viziteze un prieten aflat pe patul de moarte, dar temându-se să călătorească noaptea, i-a spus soarelui: „În numele lui

Dumnezeu, rămâi pe cer până când voi ajunge în satul prietenului meu”. Soarele s-a oprit pe cer, iar sfântul a putut călători până în satul respectiv.

Maestrul a zâmbit:

- Nu ar fi fost mai simplu ca sfântul respectiv să-și învingă teama de a călători noaptea?

Judecată

- Cum îi pot ierta pe alții?
- Dacă nu i-ai condamna, nu ai mai avea de ce să-i ierți.

Seninătate

- Există modalități prin care ne putem întări puterea spirituală?
- Foarte multe.
- Dă-ne una.
- Aflați cât de des vă pierdeți controlul într-o singură zi.

Agitație

Maestrul insista întotdeauna că noi trebuie să învățăm singuri și să nu depindem de o autoritate străină. Evident, există și limite la acest principiu, ca de pildă în cazul aceluși tânăr care a dorit să încerce droguri pentru a trăi o experiență spirituală, „asumându-i riscul, căci nimeni nu poate învăța decât prin încercare și eroare”.

Asta l-a făcut pe Maestru să povestească vechea parabolă a cuiului și a șurubului.

- Nu există decât o singură modalitate să afli dacă pentru a fixa o scândură ai nevoie de un cui sau de un șurub. Bate cuiul în ea. Dacă scândura se despică, înseamnă că ar fi fost mai indicat șurubul.

Nebunie

Ori de câte ori era întrebat cum s-a produs iluminarea în cazul său, Maestrul refuza să vorbească, deși discipolii săi au încercat prin toate mijloacele să îl tragă de limbă.

Singura informație pe care o dețineau ei era că atunci când propriul său fiu l-a întrebat ce a simțit când a trăit iluminarea, el a răspuns: „Am înnebunit”.

Când băiatul l-a întrebat de ce, Maestrul a răspuns:

- Ei bine, fiule, m-am simțit ca și cum aș fi făcut niște eforturi uriașe pentru a intra într-o casă urcându-mă pe o frânghie și spărgând o fereastră, numai ca să descopăr în final că ușa era larg deschisă.

Dezvoltare

Unui discipol care se plângea de propriile sale limite, Maestrul i-a spus:

- Ești într-adevăr limitat. Dar nu ai remarcat faptul că astăzi poți face lucruri pe care acum 15 ani nu le puteai face? Ce anume s-a schimbat?
- S-au schimbat abilitățile mele.
- Nu, tu te-ai schimbat.
- Nu este același lucru?
- Nu. Nu ești ceea ce crezi că ești. Când gândirea ta s-a schimbat, te-ai schimbat și tu.

Superficialitate

Într-o zi, un ziarist l-a rugat pe Maestru să numească un lucru care caracterizează lumea modernă. Maestrul i-a răspuns fără ezitare:

- Cu fiecare zi care trece, oamenii știu tot mai multe despre cosmos și tot mai puține despre ei înșiși.

Cu o altă ocazie, când un astronom l-a înnebunit vorbindu-i despre minunile astronomiei moderne, el i-a spus brusc:

- Între toate milioanele de obiecte ciudate din univers – toți acești cuasari și pulsari, toate aceste găuri negre – cel mai ciudat este cu siguranță sinele!

Abandonare

- Care este actul suprem pe care îl poate realiza cineva?
- Să stea în meditație.
- Oare nu conduce acest lucru la inacțiune?
- El chiar este inacțiune.
- Înseamnă atunci că acțiunea este inferioară?
- Inacțiunea dă viață acțiunilor. Fără ea, orice acțiune este moartă.

Creativitate

- Care este actul suprem pe care îl poate realiza cineva?
- Să stea în meditație.

-- Dar Maestrul însuși stă foarte rar în meditație. El face tot felul de treburi, acasă, la câmp, ține conferințe și primește oaspeți. În ultima vreme a preluat până și registrele contabile ale mănăstirii. De ce își petrece el tot timpul în activitate?

- Omul nu trebuie să iasă din meditație numai pentru simplul fapt că lucrează.

Dispariție

Maestrul i s-a adresat odată unui discipol care a făcut asemenea eforturi în speranța că va atinge iluminarea încât s-a epuizat:

- O rază de lumină poate fi prinsă, dar nu cu mâinile. Iluminarea poate fi atinsă, dar nu prin eforturi.

Uimit, discipolul i-a spus:

- Dar nu m-ai învățat tu să aspir către starea de vid? Exact asta încerc să fac.
- Da, dar acum ești mult prea plin de efort pentru a cunoaște starea de vid! i-a spus

Maestrul, printre hohote de râs.

Realitate

Deși Maestrul era renumit pentru faptul că își trăiește viața din plin, el nu se sfia să își asume uneori riscuri mari, ca în cazul în care a condamnat tirania guvernului, riscând să fie arestat și ucis, sau atunci când și-a dus un grup de discipoli să viziteze un sat lovit de ciumă.

- Cel înțelept nu se teme de moarte, obișnuia să spună el.
- De ce îți riști viața cu atâta ușurință? L-au întrebat discipolii.
- Ce mai îmi pasă mie de lumânarea aprinsă, când au răsărit zorii?

Distanță

Proprietarul unui parc de distracții a comentat cu amărăciune că în timp ce copiii se distrează de minune în parcul lui, el se simțea tot timpul deprimat.

- Ce ai prefera? Să fii proprietarul parcului, sau să te distrezi? l-a întrebat Maestrul.
- Le-aș prefera pe amândouă.

Maestrul nu a mai spus nimic.

Când discipolii l-au rugat mai târziu să comenteze, el le-a citat vorbele vagabondului, adresate proprietarului de teren:

- Tu stăpânești proprietatea. Alții se bucură însă admirând peisajul.

Limitare

- Există Dumnezeu? l-a întrebat marxistul.
- În orice caz, nu cel la care se gândesc oamenii, a răspuns Maestrul.
- La cine te referi atunci când vorbești de oameni?
- La toată lumea.

Demonstrație

- Există Dumnezeu? a întrebat Maestrul într-o bună zi.
- Da, i-au răspuns discipolii în cor.
- Greșit, a spus Maestrul.
- Ba nu, au spus discipolii.
- Greșit din nou.
- Atunci, care este răspunsul?
- Nu există nici un răspuns.
- De ce nu există?
- Pentru că nu există nici o întrebare, a conchis Maestrul.

Mai târziu, el le-a explicat:

- Dacă nu poți *spune* nimic în legătură cu Cel care se află dincolo de cuvinte, cum poți *pune întrebări* în legătură cu el?

Precedent

Maestrul nu avea nimic împotriva progresului tehnologic, dar era perfect conștient de limitările acestuia. Când un industriaș l-a întrebat care este meseria lui, el a răspuns:

- Lucrez în industria oamenilor.
- Și cu ce – Doamne iartă-mă – se ocupă aceasta?
- Să te luăm, spre exemplu, pe tine. Eforturile tale produc lucruri mai bune. Ale mele – oameni mai buni.

Mai târziu, el le-a explicat discipolilor:

- Scopul vieții este înflorirea oamenilor. În zilele noastre, oamenii sunt mult mai preocupați să își perfecționeze obiectele.

Insinuare

Maestrul afirma deseori că are o carte care conține tot ce se poate spune despre Dumnezeu.

Nimeni nu a văzut vreodată cartea, până când un savant care vizita mănăstirea, a furat-o, dintr-o curiozitate științifică. Când a ajuns acasă și a deschis cu aviditate cartea, a constatat că toate paginile acesteia erau goale.

- Bine, dar cartea ta este goală! s-a plâns el Maestrului.
- E adevărat, i-a răspuns cu condescendență acesta. Dar nu vezi cât de multe indicații dă?

Inflexibilitate

- Doamne, cum ai îmbătrânit! a exclamat Maestrul revăzându-și un prieten din copilărie.
- Omul nu poate împiedica îmbătrânirea, nu-i așa? i-a spus prietenul.
- Nu, nu poate, a fost de acord Maestrul, dar el ar trebui să o evite.

Distrugere

Cu toată sfințenia sa recunoscută, Maestrul părea să fie mai degrabă împotriva religiei. Acest lucru nu înceta să-i intrige pe discipoli, care, spre deosebire de Maestru, considerau că religia este tot una cu spiritualitatea.

- Așa cum este practică astăzi, religia echivalează cu tot felul de pedepse și răsplăți. Altfel spus, ea alimentează teama și lăcomia, cele mai distructive forțe care se împotrivesc spiritualității.

Mai târziu, el a adăugat:

- Este ca și cum ai alimenta un puhoi cu apă, sau o sobă deja încinsă cu lemne de foc.

Oprimare

Maestrul își lăsa întotdeauna discipolii să crească în propriul lor ritm. El nu „forța” niciodată creșterea spirituală. Iată cum le-a explicat el discipolilor săi acest proces:

- Un om a văzut un fluture care se lupta să iasă din crisalida sa. Procesul i se părea prea lent, așa că a început să sufle asupra fluturelui. Căldura respirației sale a urgentat într-adevăr lucrurile. Ce a rezultat însă nu a fost un fluture, ci o creatură cu aripile deformate.

Atunci când este vorba de creștere, a conchis Maestrul, nu poți accelera procesul. Tot ce poți face este să-l blochezi.

Frustrare

Discipolii nu puteau înțelege maniera aparent arbitrară în care unii oameni erau acceptați de Maestru, iar alții erau respinși.

Ei au început să înțeleagă mai bine într-o zi, când l-au auzit pe Maestru spunând:

- Nu încercați să învățați un porc să cânte. Nu veți face decât să vă pierdeți timpul. Și în plus, veți enerva la culme porcul.

Definiții

Maestrul era fascinat ca un copil de invențiile moderne. Când a văzut primul calculator de buzunar, nu-și putea reveni din uimire.

Mai târziu, el a spus, amuzat:

- Se pare că mulți oameni au asemenea calculatoare de buzunar, dar nu nimic în buzunare care să merite să fie calculat!

Câteva săptămâni mai târziu, când un vizitator l-a întrebat ce anume le predă discipolilor săi, el a răspuns:

- Să-și pună în ordine prioritățile. Este mai bine să ai bani în buzunar decât să-i calculezi. Este mai bine să ai experiență decât să o definești.

Revelație

Odată, discipolii discutau despre utilitatea lecturii. Unii considerau că aceasta este o pierdere de timp, alții erau în dezacord.

Când l-au întrebat pe Maestru, acesta le-a spus:

- Ați citit vreodată unul din acele texte în care notele mâzgălite pe margine se dovedesc la fel de revelatorii ca și textul însuși?

Discipolii au dat afirmativ din cap.

- Ei bine, a spus Maestrul, viața este un asemenea text.

Partea a șaptea

Vulnerabilitate

Un cuplu de oameni căsătoriți se certau mereu. Maestrul le-a oferit soluția perfectă:

- Nu mai cereți ca pe un drept ceea ce puteți cere ca pe o favoare.

După aplicarea acestui principiu, certurile au încetat instantaneu.

Opoziție

Unui spirit de veritabil pionier, descurajat de criticile frecvente ale celor care nu îl înțelegeau, Maestrul i-a spus:

- Ascultă vocea criticilor. Ei îți revelează ceea ce prietenii nu îți vor spune niciodată.

Dar tot el a adăugat:

- Nu te lăsa doborât de ceea ce spun criticii. Nimeni nu a ridicat vreodată o statuie unui critic. Statuile sunt rezervate celor criticați.

Infinitate

Era imposibil să-l convingi pe Maestru să vorbească despre Dumnezeu sau despre aspectele divine. „Despre Dumnezeu, obișnuia să spună el, nu putem ști decât un singur lucru: că ceea ce știm nu înseamnă nimic”.

Într-o zi, el a povestit despre un om care a cumpănit îndelung și indecis dacă să accepte să îi devină discipol:

- A venit să studieze cu mine, dar nu a învățat nimic.

Puțini au fost discipolii care au înțeles ce vroia să spună: ceea ce avea de predat Maestrul nu putea fi învățat. Nici măcar predat. De aceea, tot ce puteai învăța de la el era nimicul.

Persecuție

Un discipol le-a reamintit colegilor săi cum Buddha, Iisus, Mahomed, și alții, au fost considerați la vremea lor eretici și rebeli de contemporani. Maestrul a completat:

- Nu se poate considera că un om a atins culmea adevărului până când o mie de semeni sinceri nu îl denunță ca blasfemiator.

Unitate

Când un om care avea probleme în căsnicie i-a cerut sfatul, Maestrul i-a spus:

- Trebuie să înveți să o asculți pe soția ta.

Omul a acceptat sfatul și s-a întors după o lună ca să-i spună că a învățat să asculte fiecare cuvânt pe care îl rostește soția sa. Maestrul i-a replicat, zâmbind:

- Acum du-te și ascultă fiecare cuvânt pe care nu-l rostește.

Măreție

- Necazul cu această lume, a spus Maestrul oftând, este că oamenii refuză să crească.
- Când se poate spune despre cineva că a atins maturitatea? a întrebat un discipol.
- În ziua când nu mai trebuie să fie mințit în toate privințele.

Iluminare

Maestrul susținea deopotrivă procesul de învățare și Înțelepciunea. Când i s-a cerut să clarifice această chestiune, el a spus:

- Învațarea se obține citind cărți sau ascultând conferințe.
- Și Înțelepciunea?
- Citind acea carte care ești tu însuși.

După ce s-a mai gândit o vreme, a adăugat:

- Nu este deloc ușor, căci în fiecare minut apare o ediție nouă!

Manifestare

Ori de câte ori primea un discipol nou, iată care era Catehismul pe care i-l predă Maestrul:

- Știi cine nu te va abandona niciodată în toată viața ta?
- Cine?
- Tu. dar știi cine îți poate răspunde la toate întrebările pe care le-ai putea avea?
- Cine?
- Tu. În sfârșit, știi cine îți poate oferi soluții la toate problemele de care te vei izbi?
- Nu.
- Tu însuși.

Contemplare

Maestrul obișnuia să spună că numai Tăcerea aduce după sine transformarea.

Nimeni nu l-a putut convinge însă să definească ce este Tăcerea. Ori de câte ori era întrebat, el râdea, după care își ducea degetul la buze, lucru care nu făcea decât să sporească misterul.

Într-o zi, cineva l-a întrebat pe Maestru într-o pauză:

- Și cum se poate ajunge la această Tăcere de care vorbești atâta?

Maestrul a dat un răspuns atât de simplu, încât discipolii săi au fost nevoiți să îi studieze cu atenție fața, ca să vadă dacă glumește sau nu. Se pare însă că nu glumea:

- Oriunde ai fii, privește, chiar dacă aparent nu este nimic de văzut. Ascultă, chiar dacă totul pare tăcut.

Inocență

La un picnic, Maestrul a spus:

- Vreți să știți cum arată viața iluminată? Priviți acele păsări care zboară pe deasupra lacului.

Cei din jur au privit, iar Maestrul a continuat:

- Ele își reflectă imaginea în apă, dar nu sunt conștiente de ea. Lacul cunoaște reflexia, dar nu este atașat de ea.

Artă

- La ce folosește un Maestru? a întrebat cineva.

- Ca să te învețe ceea ce ai știut dintotdeauna, a răspuns un discipol. Ca să-ți arate ceea ce ai privit dintotdeauna.

Văzând perplexitatea de pe fața vizitatorului, el a adăugat:

- Un pictor m-a învățat prin picturile sale cum să privesc un apus de soare. Maestrul m-a învățat prin învățăturile sale cum să văd realitatea în fiecare moment.

Solitudine

- Doresc să fiu alături de Dumnezeu, în rugăciune.

- Ceea ce dorești tu este o absurditate.

- Dece?

- Deoarece oriunde ești tu, Dumnezeu nu este. Oriunde este Dumnezeu, tu nu ești prezent. Deci, cum ai putea fii alături de Dumnezeu?

Mai târziu, Maestrul a adăugat:

- Caută solitudinea. Când ești cu altcineva, nu ești singur. Nici măcar când ești „cu Dumnezeu” nu ești singur. Singura cale de a fi într-adevăr cu Dumnezeu este atunci când ești complet singur. Abia atunci, dacă ai noroc, Dumnezeu va fi, iar tu vei dispărea.

Suspiciune

Când un călător l-a întrebat cum poți deosebi un învățător adevărat de unul fals, Maestrul a răspuns scurt:

- Dacă nu îți place să te amăgești singur, nu vei putea fi amăgit.

Mai târziu, el le-a explicat discipolilor:

- Oare de ce presupun întotdeauna căutătorii că numai ei sunt cinstiți și că singurul lucru de care au nevoie este un instrument cu care să poată detecta cât de mincinoși sunt maeștrii?

Proporție

Un vizitator care așteptase foarte multe de la această vizită a rămas foarte neplăcut impresionat de cuvintele comune pe care i le-a adresat Maestrul.

- Am venit aici în căutarea unui Maestru, i-a spus el unui discipol. Tot ce am găsit a fost o ființă umană, deloc deosebită de ceilalți.

Discipolul i-a răspuns:

- Maestrul este ca un pantofar care dispune de o cantitate infinită de piele. Trebuie să ții cont însă de faptul că el taie și lipește pielea în funcție de dimensiunea piciorului tău.

Agresiune

Un discipol zelos și-a manifestat dorința de a le preda altora Adevărul. El l-a întrebat pe Maestru ce crede în legătură cu acest proiect. Maestrul i-a răspuns:

- Așteaptă.

În fiecare an, discipolul se întorcea la el cu aceeași cerere, dar de fiecare dată Maestrul îi dădea același răspuns: „Așteaptă”.

Într-o zi, el l-a întrebat pe Maestru:

- Când voi fi pregătit să predau?

- Când nu vei mai avea această dorință atât de aprinsă de a preda, i-a răspuns sincer Maestrul.

Rugăciune

Maestrul nu obosea niciodată să respingă concepțiile despre Dumnezeu ale oamenilor.

— Dacă Dumnezeuul vostru vă sare în ajutor și vă scoate din necaz, obișnuia să spună el, înseamnă că a sosit timpul să îl căutați pe adevăratul Dumnezeu.

Rugat să explice mai bine, el a relatat o poveste:

- Un om s-a dus la piață și a plecat la cumpărături, lăsându-și bicicleta nesupravegheată. Nu și-a amintit de ea decât a doua zi, când s-a repezit la piață, convins că bicicleta i-a fost furată. Aceasta se afla însă exact în locul în care o lăsase. Copleșit de bucurie, el a intrat în primul templu care i-a ieșit în cale și i-a mulțumit lui Dumnezeu pentru că i-a păstrat bicicleta. Când a ieșit afară din templu, bicicleta dispăruse!

Extravaganță

Într-o zi, discipolii au dorit să afle ce fel de om are profilul ideal pentru a fi discipol. Maestrul le-a spus:

- Acel om care, deși are numai două cămăși, își vinde una și își cumpără o floare.

Manipulare

Maestrul a fost nevoit să asculte plângerile unei femei împotriva soțului ei. Când în sfârșit a avut prilejul să spună ceva, el i-a zis:

- Draga mea, căsnicia ta ar fi mai fericită dacă tu ai fi o soție mai bună?

- Cumășa?

- Renunțând la eforturile tale de a face din el un soț mai bun.

Atașament

- Nu am nici o idee cum va fi ziua de mâine, așa că doresc să mă pregătesc pentru ea.

- Tu te temi de ziua de mâine, dar nu-ți dai seama că ziua de ieri este la fel de periculoasă.

Expunere

Când unul dintre discipoli și-a anunțat intenția de a le preda altora Adevărul, Maestrul i-a propus un test:

- Ține un discurs în fața oamenilor, la care să asist și eu, ca să îmi dau seama dacă ești pregătit.

Discursul a fost unul inspirat. La sfârșit, un cerșetor a venit și i-a dat vorbitorului haina sa, ceea ce li s-a părut tuturor foarte edificator. Mai târziu, Maestrul i-a spus:

- Fiule, cuvintele tale au fost foarte evlavioase, dar nu ești încă pregătit.
- De ce nu? a întrebat, dezamăgit, discipolul.
- Din două motive: pe de o parte, nu i-ai dat omului șansa să-și exprime nevoia, iar pe de altă parte, nu te-ai detașat de nevoia de a-i impresiona pe cei din jur cu virtutea ta.

Mulțumire

Deși poate părea paradoxal, Maestrul insista întotdeauna spunând că adevăratul reformator este cel care își dă seama că totul este perfect exact așa cum este.

- Atunci de ce și-ar mai dori el să reformeze ceva? Au protestat discipolii.
- Ei bine, sunt reformatori și reformatori. Unii lasă acțiunea să curgă prin ei, fără să facă nimic personal; aceștia sunt oamenii care pot schimba cursul unui râu. Alții își generează propriile lor acțiuni. Aceștia sunt cei care încearcă să facă apa râului mai udă decât este.

Grație

Un tânăr a venit la Maestru și i-a spus:

- Doresc să fiu un Înțelept. Cum îmi pot împlini această dorință?

Maestrul a oftat și i-a răspuns:

- A fost odată un tânăr, la fel ca tine. Dorea și el să fie un Înțelept, iar această dorință avea o mare putere asupra lui. Într-o zi, el s-a trezit că se află exact în locul în care mă aflu eu, în fața lui se află un tânăr, exact în locul în care te afli tu, iar tânărul i-a spus: „Doresc să fiu un Înțelept”.

Superioritate

Un discipol din Est, foarte convins de superioritatea spiritualității orientale, a venit la Maestru și i-a spus:

- De ce beneficiază Occidentul de progres material, iar Orientul de spiritualitate?
- Deoarece atunci când s-a făcut repartizarea proviziilor, la începuturi, Occidentul a fost primul care a putut să aleagă, i-a răspuns Maestrul, laconic.

Incompetență

Maestrul insista întotdeauna că cel mai mare obstacol în realizarea lui Dumnezeu este chiar cuvântul „Dumnezeu”.

Auzind acest lucru, un preot local s-a înfuriat atât de tare încât a venit ca o trombă ca să discute chestiunea cu Maestrul.

- Cu siguranță, cuvântul „Dumnezeu” ne poate conduce la Dumnezeu, nu-i așa? a spus el.
- Ba da, a răspuns calm Maestrul.
- Atunci, cum poate același lucru să ajute și să fie în același timp un obstacol?
- Maimuța care te conduce la poartă nu este tot una cu poarta prin care intri în casă.

Îndrăzneală

Vizitatorul dezamăgit:

- De ce șederea mea aici nu a generat nici un fel de fructe?
- Poate pentru că ți-a lipsit curajul să scuturi pomul, i-a răspuns cu bonomie Maestrul.

Principiu

Când discipolul a venit la Maestru să-și ia rămas bun, înainte de a se întoarce acasă la familia și la afacerile sale, el i-a cerut o amintire pe care să o ia cu el.

- Gândește-te la următorul principiu: nu focul este fierbinte, ci tu ești cel care simte astfel. Nu ochiul este cel care vede, ci tu. Nu compasul este cel care face cercul, ci desenatorul.

Comuniune

Când a devenit o certitudine faptul că Maestrul va muri, discipolii și-au propus să-i facă o înmormântare demnă de toată lauda. Auzind de această intenție, Maestrul le-a spus:

- Dacă voi avea cerul și pământul drept sicriu, soarele, luna și stelele drept coroane funerare, și dacă întreaga creație mă va însoți pe ultimul drum – ce mi-aș putea dori mai mult?

El le-a cerut să îl lase dezgropat, dar discipolii nici nu au vrut să audă,

argumentând că va fi mâncat de animale și de păsări.

- Atunci, puneți-mi bastonul alături, ca să le gonesc, le-a spus, zâmbind, Maestrul.
- Și cum vei reuși acest lucru? Doar vei fi inconștient.
- În acest caz nu va mai conta dacă voi fi mâncat de animale și de păsări!

Lupta cu umbra

Noilor veniți, Maestrul obișnuia să le spună:

- Bate și ți se va deschide.

Unora dintre ei le spunea mai târziu, conspirativ:

- Cum te-ai putea aștepta ca ușa să ți se deschidă când ea nu a fost închisă niciodată?

Formulări

- Ce anume cauți? I-a întrebat Maestrul pe un savant care a venit la el în căutarea inspirației.

- Viața, a venit răspunsul.
- Dacă dorești să trăiești, i-a spus discipol, cuvintele trebuie să moară.

Întrebat mai târziu ce a vrut să spună, el a explicat:

- Voi sunteți rătăciți, căci trăiți într-o lume a cuvintelor. Vă hrăniți cu cuvinte, sunteți satisfăcuți de ele, deși de substanță aveți nevoie, nu de cuvinte. Un meniu nu poate satisface foamea. O formulă nu poate alunga setea.

Degajare

Un bărbat cu o anumită reputație spirituală a venit la Maestru și i-a spus:

- Nu pot să mă rog. Nu înțeleg scripturile. Nu pot face eu însumi exercițiile pe care le recomand altora...
- Atunci renunță la această mascaradă, i-a spus cu voioșie Maestrul.

- Cum aş putea să fac acest lucru? Toată lumea crede că sunt un om sfânt şi mulţi mă urmează.

Mai târziu, Maestrul a spus, oftând:

- În zilele noastre, sfinţenia a devenit doar un nume care nu este acoperit de nici o realitate. Adevărata sfinţenie reprezintă de fapt o realitate care nu poartă un nume.

Cu inima uşoară

Ca să accentueze asupra doctrinei sale, potrivit căreia nimic nu trebuie luat prea în serios, nici măcar propriile sale învăţături, Maestrului îi plăcea să repete această povestire din viaţa sa:

- Primul meu discipol a fost atât de slab încât exerciţiile pe care i le-am recomandat l-au ucis. Cel de-al doilea discipol pe care l-am avut a înnebunit. Al treilea discipol şi-a distrus intelectul din cauza contemplării exagerate. Abia cel de-al patrulea a reuşit să-şi păstreze sănătatea.

- Cum aşa? întreba întotdeauna cineva.

- Poate pentru că a fost singurul care a refuzat să facă exerciţiile.

Urma inevitabil un hohot generalizat de râs.

Vanitate

Maestrul le reamintea frecvent discipolilor săi că la fel ca şi frumuseţea, sfinţenia nu este autentică decât atunci când este inconştientă. Lui îi plăcea să citeze următoarele versuri:

*Trandafirul înfloreşte
Pentru că înfloreşte.
El nu se întreabă de ce,
Şi nu se împodobeşte
Pentru a-mi capta privirea.*

După care adăuga următorul proverb: „Un sfânt este un sfânt numai până când află că este un sfânt”.

Educaţie

Deşi Maestrul era foarte reticent în a vorbi despre chestiunile legate de divinitate, el încuraja întotdeauna artele, ştiinţele şi orice altă formă de învăţare. De aceea, nu a fost o surpriză pentru nimeni când el a acceptat să vorbească la un seminar la Universitate.

S-a prezentat cu o oră mai devreme, pentru a avea timp să se plimbe prin campus şi să se minuneze de facilităţile care au apărut între timp şi care nu existau pe vremea când era el tânăr.

Tipic pentru el, discursul pe care l-a ţinut nu a durat mai mult de un minut. Iată ce a spus el:

- Laboratoarele şi bibliotecile, sălile de curs şi amfiteatrele – toate acestea nu folosesc la nimic dacă lipsesc o inimă înţeleaptă şi un ochi care vede.

Mâhnire

- Nenorocirile pot aduce după sine creşterea şi iluminarea, a spus Maestrul.

După care, a explicat:

- O pasăre şi-a făcut cuib pe una din ramurile goale ale copacului ce stătea singur, în deşert. Într-o zi, un vânt puternic a smuls din rădăcini copacul, silind biata pasăre să zboare sute de kilometri în căutarea unui alt adăpost. Când a ieşit în sfârşit din deşert, ea a ajuns la o grădină de pomi fructiferi.

După care, a conchis:

- Dacă arborele desfrunzit ar fi supraviețuit, pasărea nu ar fi putut fi convinsă pentru nimic în lume să renunțe la securitatea ei prezentă și să zboare mai departe.

Curaj

- Ce este iubirea?
- Absența totală a fricii, a răspuns Maestrul.
- De ce anume ne temem?
- De iubire.

Maya

Iată cum a explicat Maestrul faptul că iluminare nu vine prin efort, ci prin înțelegere:

- Imaginați-vă că sunteți hipnotizați și vedeți în această cameră un tigru. Dacă vă temeți, veți încerca să scăpați de el, să vă luptați cu el, să vă apărați. Dacă vraja dispare, constatați că nu aveți practic nimic de făcut, iar acest lucru vă transformă complet.

Altfel spus, înțelegerea rupe vraja, ceea ce aduce după sine schimbarea, care conduce la inacțiune, iar inacțiunea înseamnă putere. Puteți face acum orice doriți, căci nu voi sunteți cei care acționează.

Purificare

Maestrul insista mereu că el nu predă nimic și nu face nimic.

Discipolii lui au descoperit treptat că Înțelepciunea vine la cei care nu învață nimic, sau mai bine zis care se dezvață de toate.

Această transformare nu este consecința unei acțiuni, ci a unei renunțări.

Geniu

Un scriitor a venit la mănăstire ca să scrie o carte despre Maestrul.

- Oamenii spun că sunteți un geniu. Este adevărat? a întrebat el.
- Puteți spune și așa, a răspuns Maestrul, fără falsă modestie.
- Și ce calitate face din cineva un geniu?
- Capacitatea de a recunoaște.
- De a recunoaște ce?
- Fluturile într-o omidă, vulturul într-un ou, sfântul într-un om egoist.

Umanitate

S-a făcut multă publicitate la conferința pe care urma să o țină Maestrul pe tema: „Distrugerea lumii”. Drept urmare, o mulțime uriașă s-a adunat în curtea mănăstirii ca să-l

asculte. Conferința a durat însă numai un minut. Ea a sunat astfel:

- Iată care sunt lucrurile care pot distruge rasa umană: politica fără principii, progresul fără compasiune, bogăția fără muncă, învățarea fără tăcere, religia fără absența fricii, și adorația fără luciditate.

Respingere

- La ce fel de om dă naștere Iluminarea?

Maestrul răspunde:

- Ea dă naștere unui om public, dar care nu aparține nici unui partid, care se mișcă, dar fără a urma o direcție anume, care acceptă lucrurile așa cum sunt, care nu își regretă trecutul și nu se teme de viitor, care pleacă atunci când este împins, care vine atunci când este tras; care este la fel ca un vânt puternic, dar și ca frunza dusă de vânt, ca un lemn care plutește pe apă, dar și ca roata de moară care se învârteste și macină, care iubește în egală măsură întreaga creație, la fel cum cerul și pământul sunt egale pentru toți.

Auzind aceste cuvinte, un tânăr discipol a strigat:

- Această învățătură nu este pentru cei vii, ci pentru cei morți.

După care a plecat și nu s-a mai întors niciodată.

Copertă interioară față

Alte cărți de părintele Anthony de Mello

Sadhana: o cale către Dumnezeu

Este descrisă de *Societatea Teologică Catolică din America* drept „poate cea mai bună carte disponibilă la ora actuală în limba engleză care îi învață pe creștinii cum să se roage, cum să mediteze și cum să contemple”.

Cântecul păsării

Această carte a fost scrisă pentru oameni cu convingeri diferite, religioase sau ateiste. Ea cuprinde o sumedenie de povestiri, de toate felurile: budiste, creștine, zen, hasidice, rusești, chinezești, hinduse, sufite, de altădată sau moderne.

Izvoare: o carte de exerciții spirituale

Traduce în practică învățăturile *Sadhana*-ei și conține mai mult de 80 de exerciții folosite de la bun început de autor și de discipolii săi ca instrumente de meditație la Institutul pe care îl conduce.

Înțelepciune la minut

Orice anecdotă veți alege dintre cele care urmează, citirea ei nu va dura mai mult de un minut. Limbajul Maestrului vi se va părea de multe ori ironic, exasperant, chiar absurd, câteodată. Aceasta, vai!, nu este o carte ușoară. Ea nu a fost scrisă pentru a instrui, ci pentru a Trezi.

Rugăciunea broaștei

Povestirile din această carte provin dintr-o mare varietate de țări, de culturi și de religii. Ele aparțin moștenirii spirituale și umorului popular; pe scurt, rasei umane.

Vol.1: RUGĂCIUNEA – LUCIDITATEA – RELIGIA – SFINȚII – SINELE – IUBIREA – ADEVĂRUL

Coperta interioară spate

Vol. 2: EDUCAȚIA – AUTORITATEA – SPIRITUALITATEA – NATURA UMANĂ – RELAȚIILE – SERVICIUL – ILUMINAREA

Contactul cu Dumnezeu

Conferințe în izolare

„Aceasta este o altă carte postumă a lui Anthony de Mello. Ea reprezintă o transcriere a conferințelor sale ținute în izolare, pe care le-a redactat cu atenție, dar pe care

nu le-a publicat niciodată. Nu știm de ce nu le-a publicat și ce ar gândi el dacă ar ști că noi am făcut acest lucru. Textul este reprodus exact așa cum l-a lăsat autorul, cu foarte puține corecturi. Subiectul conferințelor poate fi redus la cele Trei Principii Fundamentale: rugăciunea, penitența și iubirea lui Christos”.

Fr. Parmananda Divarkar

În Introducere

Chemarea iubirii

Meditațiile din acest volum nu reprezintă doctrine noi, ci amintirile unui mistic ce a avut curajul de a privi în față realitatea; de aceea, el s-a umplut de compasiune și de iubire pentru toate ființele vii și pentru toate lucrurile, desfătându-se cu „totul și nimic”. Într-un fel, cartea este autobiografică, căci redă calea dificilă pe care a urmat-o Tony în ultimii ani ai vieții pentru a renunța la toate sistemele de convingeri, la toate ideologiile, formulele și atașamentele, pentru a descoperi viața adevărată, iubirea, libertatea, solitudinea.

Absurdități la minut

Această ultimă carte a lui Anthony de Mello este o continuare la lucrarea *Înțelepciune la minut*.

Dacă veți avea norocul să simțiți grația, veți înțelege de ce adevăratul limbaj este cel care nu este rostit, adevărata acțiune este cea care nu este făcută și adevărata schimbare este cea care nu este dorită.

Copertă spate

Ce se ascunde în spatele succesului fenomenal al cărților lui Anthony de Mello? Este simplu: ele răspund perfect setei de spiritualitate care domnește astăzi în lume. Este o sete cu niște caracteristici foarte speciale. Oamenii nu mai doresc să cumpere formule gata stabilite sau platitudini pioase care aparțin unei epoci revoluate. Ei nu mai doresc cărările bătătorite, care nu au avut succesul scontat în trezirea spirituală a celor care le-au urmat. Există astăzi o căutare asiduă, care nu își găsește întotdeauna direcția justă, a unor abordări mai liberale. Omul modern dorește să afle mai întâi unde se află, ce anume îi întemnițează sufletul, ce se opune progresului său spiritual. el dorește să îl descopere pe acel Dumnezeu care se ascunde în spatele tuturor acelor substitute care i-au purtat până acum numele: legi, norme, doctrine, cuvinte străine de viață.

Tony de Mello spunea că „Spiritualitatea noastră violentă ne-a creat atâtea probleme”, iar „Iisus Christos a căpătat un renume prost din cauza cuvintelor rostite despre el de la înălțimea amvonului”. El adăuga că „Este foarte dificil să recunoști un sfânt, căci el arată la fel ca noi ceilalți”. Pe scurt, ce dorește Tony de Mello să ne transmită este faptul că dacă dorim să redăm credibilitatea creștinismului, noi trebuie să redescoperim profunzimea spiritului uman, să ne transcendem actualele frontiere.

Din „Vida Nueva”, Madrid, 12 septembrie 1987